OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ
AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION

TASLAK

OTOMOTİV SANAYİİ

2021 YILI KÜRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Haziran 2022

İÇİNDEKİLER

1. 2021 Yılının Küresel ve Türkiye Ekonomik Değerlendirmesi ve 2022 Yılına Ait Beklentiler 3

2. Dünyada Otomotiv Sanayii 7

2.1. Üretim *7*

2.2. Pazar *14*

3. Türkiye'de Otomotiv Sanayii 22

3.1. Üretim *23*

3.2. Pazar *25*

3.3. Dış Ticaret *27*

4. Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri 35

TASLAK

1. 2021 Yılının Küresel ve Türkiye Ekonomik Değerlendirmesi ve 2022 Yılına Ait Beklentiler

Dünya

Küresel Ekonomide Genel Görünüm

Küresel büyüme beklentilerindeki iyimserlik korunmakla birlikte yılın büyüme anlamında 2021 kadar güçlü geçmeyeceği biliniyor. Büyüme görünümüne etki edecek en önemli değişkenler ise büyük merkez bankalarının atacakları adımların şiddetleri, pandemiye bağlı gelişmeler ve jeopolitik gelişmeler.

IMF'nin Ocak 2022 tarihli küresel ekonomik görünüm raporuna göre küresel ekonomi 2021 yılında %5,9 büyüyecek. Bu seviye, kurumun ekim ayı raporundaki tahmini ile tutarlı. Buna karşın kurum 2022 büyüme tahminini %4,9'dan %4,4'e çekmiş durumda.

Aynı raporda 2022 yılı için gelişmiş ekonomilerin büyüme tahmini %3,9'a indirilirken gelişen ekonomiler için yapılan büyüme tahmini %5,1'den %4,7'ye çekildi. Yani 2022 yılında büyüme beklentileri hala pozitif olsa da ivme düşüyor.

Küresel büyüme görünümü ivmesindeki düşüşün ana sebepleri olarak ise uzun süreli enflasyon, parasal sıkılaşma süreci, artan faizlere rağmen düşük seyredecek olan reel faizler ve gelişen ülkeler özelinde sermaye çıkışları olarak sıralanıyor.

Bu süreçte enerji maliyetlerinin kritik önemi de devam ediyor. Özellikle enerji ithalatçısı ülkelerin ÜFE ve ödemeler dengesi istatistiklerini doğrudan etkileyen enerji fiyatlarında artış devam ediyor. Brent petrol fiyatlarında hem yerel gelişmeler hem talep unsurları hem de OPEC+ üyelerinin arz yönetimi konusundaki tutumları etki sahibi.

Pandemi döneminde 25USD'nin altına kadar sarkan brent petrol varil fiyatı 2022'ye 80 USD seviyesinde girdi. Ocak ayı ile birlikte 90 USD sınırını aşan fiyatlara karşı alınan önlemler genellikle kısa süreli aksiyonlar seviyesinde kalıyor. Enerji fiyatlarında bu trendin yıl içinde yumuşaması beklense de direncin yüksekliği endişe yaratıyor. ABD Enerji Ajansı, petrol arzının 2022 ve 2023'te talebi aşacağı varsayımını korurken brent petrolde ortalama fiyat tahminini 75 USD seviyesinde tutuyor.

Girdi maliyetleri ile ilgili olarak bakılması gereken bir diğer gösterge ise Baltık Kuru Yük Endeksi'dir. Taşıma ücretlerinin ana göstergelerinden olan bu endekste yılın son çeyreğinde başlayan düşüş trendi devam ediyor. Bu görünüm bu alandaki baskının beklentiler dahilinde hafiflediğini gösteriyor.

Avrupa'da büyüme yatay, faiz artırımı yok.

Avrupa Birliği de pandeminin yıkıcı etkilerini üzerinden neredeyse tamamen atmış durumda. Ekonomik toparlanmaya ilişkin güçlü veriler son dönemde bir miktar yataylaşmakla birlikte pozitif seyrini sürdürüyor.

Yeni varyantın etkisi bölgenin hizmetler sektörü PMI verisinde kendini gösteriyor. Ocak ayı verisi Mart 2021 verisinden sonra açıklanan en düşük veri oldu. Bileşik endeks halen büyüme bölgesinde olsa da üç aydır düşüşte ve zirve yaptığı temmuz ayından yaklaşık 8 puan aşağıda.

Birlik genelinde enflasyon beklentileri hedeflenen seviyelerin üzerinde olmakla birlikte geçici enflasyon tezi ağırlık kazanıyor. Kırılgan büyüme görünümü ise Avrupa Merkez Bankası'nın 2022 ve belki 2023 yılını da pas geçeceğine işaret ediyor.

Grupta yıllık TÜFE çok hızlı bir şekilde %5'e ulaştı. Uzun yıllar negatif enflasyon yaşamamak adına mücadele veren AB'de bu sıçrama büyük oranda geçici olarak değerlendiriliyor. Bölgede faiz artırımı sürecinin ötelenmesi ve ekonomik aktivitenin enflasyon maliyetine rağmen canlı tutulma gayreti ülkemizin ana dış ticaret partneri olması sebebiyle büyük önem taşıyor.

Gelişen ekonomileri için kaygan zemin.

Gelişen ülke (EM) ekonomilerinde 2022 büyüme tahminleri her zaman olduğu gibi gelişen ülkelerin üzerinde yer alıyor. 2022 yılı, gelişmiş ülkelerin parasal sıkılaşmaya gitmeleri sebebiyle ülkelerin sermaye hareketlerinde sıkıntı yaşayacakları bir dönem olacak. Bu noktada da yerel ekonomilerin risk unsurları arasındaki farklılaşmalar büyük önem taşıyacak.

Genel itibarıyla olumsuz olan bu görünüm, parasal sıkılaşmanın getirdiği başka yan etkilerin yansımalarının da görülmesine yol açabilir. Sermaye girişlerinde yaşanan daralmaların fiziki yatırımlar ve büyüme potansiyeli üzerindeki etkileri de yakından izlenecek.

Enflasyonist baskının güçlenmesi ve riskten kaçış hareketinin güçlenmesine karşı gelişen ülke merkez bankalarının faiz artırım hamleleri art arda gelmeye başlamış durumda. Faiz artırımlarının grup genelinde önümüzdeki dönemde de devam etmesi bekleniyor. Bu noktada ülkemiz eş grup ülkelerinden büyük oranda ayrışıyor.

Grup için en büyük risk ise Çin'in büyümesindeki potansiyel performans düşüşü olmaya devam ediyor. Bu risk karşısında hem kamu yönetimi hem de para politikası tarafında önlem alan ülkede veri seti yakından izlenmeye devam edilecek.

Türkiye

Ülkemiz ekonomisi pandemi sonrası toparlanma sürecinde beklentileri aşan bir büyüme performansı ortaya koymaya devam ediyor. 2021 yılında gerçekleşmesi neredeyse kesinleşen çift haneli büyüme, pandemi yılında yakalanan büyümenin ardından olumlu değerlendiriliyor. Bu noktada ana soru büyümenin maliyeti ve sürdürülebilirliği.

Büyümenin öncelikli maliyeti enflasyon olarak karşımıza çıkıyor. Eylül ayında başladığımız ve beşinci ayını dolduran hızlı faiz indirimi süreci eşliğinde TL'de yılın son çeyreğinde yaşanan yüksek değer kaybı, enflasyon baskısı yaratıyor ve bu baskı maalesef devam etme potansiyeli taşıyor.

Yeni ekonomi modeli olarak nitelendirilen programda kur ile ihracatta, düşük faiz politikası ile de yatırımlarda büyüme hedefleniyor. Buna karşın 2022 yılı için öngörülen büyüme değerleri, bu sistematiğin sürdürülebilirliğinin sorgulanmasına yol açıyor.

Politika faizi düşmekle birlikte finansal kaynaklara erişimde sıkıntılar yaşanıyor. Bunun yanında ihracat kanalında hacimler artmakla birlikte ithal girdi maliyetlerindeki artış önemli bir yük olarak öne çıkıyor.

Sonuç olarak ülkemizin 2022 yılında gelişen ülke ekonomilerinin ortalamasından daha az büyüyeceği konusunda bir fikir birliğinden söz etmek mümkün. Yılın hemen başında ihracatçı sanayiinin de durmasına yol açan enerji kısıntılarının etkisi yıl sonuna kadar telafi edilebilir.

Öte yandan, küresel görünüm eşliğinde gelişen ülke varlıkları üzerindeki baskının artması ve TL'nin bu gruptan olumsuz ayrışması makroekonomik stabilizasyon için de önemli bir tehdit olmaya devam ediyor.

Ülkemiz ekonomisi yılın üçüncü çeyreğini %7,4'lük bir büyüme oranı ile kapattı. Ülkemiz ekonomisinin yılın son çeyreğinde de %6,0'ya yakın bir seviyede büyümesi bekleniyor. Böylelikle yıl sonu büyümesi %10'u aşmış olacak.

Sanayi üretimine dair öncü sinyaller dalgalanmakla birlikte büyüme trendine işaret etmeye devam ediyor. PMI tarafında da Mayıs 2021'den bu yana eşik değerin üstündeki seyir sürüyor. Burada verilerin eşik değere oldukça yakınsadığına da dikkat çekmek gerekiyor.

Yıl sonunda yaşanan kur şoku, enflasyon görünümünün kontrol edilmesini güçleştirmiş durumda. Küresel enflasyonist baskı ile mücadele konusunda izlenen farklı patika ve TCMB yönetiminin "enflasyon üzerinde politika faizi" taahhüdünden vazgeçmesi halihazırda küresel baskının da etkisinde olan enflasyon göstergelerinin hızla bozulmasına yol açtı.

Kur geçişkenliğinin yıkıcı etkisi ile %35'lere tırmanan TÜFE ve %80'ye yaklaşan ÜFE, 2022 yılı genelinde %40'lara yakın bir manşet enflasyonla yaşayacağımızın habercisi.

Eylül ayından bu yana gerçekleştirilen 500 baz puanlık faiz indirimi, TL'nin reel faizini eksi %22'ye taşıdı. Bu açık yılın ilerleyen döneminde daha da artacak ve TL varlıklar üzerindeki baskıyı yükseltecek.

Kurdaki hareketi dengelemek adına aralık ayında ilan edilen kur korumalı mevduat (KKM) hamlesi kurdaki köpüğü bir miktar almış olsa da baz etkisi ile enflasyondaki yükselişin devamı gelebilir. Bu alanda yılın son çeyreğinde yine baz etkisi kaynaklı olarak iyileşme yaşanması bekleniyor.

Merkez Bankası, yılın ilk enflasyon raporunda 2022 yıl sonu enflasyon tahminini %11,8'den %23,2'ye yükseltti. Bu önemli güncelleme de tek başına yaşanan enflasyon şokunun gücünü gösteriyor. Aynı raporda 2023 yıl sonu enflasyon beklentisi de %8,2 seviyesinde.

2022-2023 döneminde böylesi hızlı bir dezenflasyon sürecinin yaşanıp yaşanamayacağı ise önemli bir soru işareti konumunda.TL, 2021 yılında USD'ye karşı %75'in üzerinde değer kaybetti. Bu kayıp süreci, yılın son çeyreğinde iyice hızlandı ve kasım-aralık döneminde tarihi zirve rekorları ardı ardına kırıldı.

Aralık ayında açıklanan kur korumalı mevduat sistemi ile liralaşma stratejisi bankacılık sistemi dahilinde mekanik hale getirilirken TL'de ilgili dönemdeki trend kırıldı.Bu manzara ise enflasyonist baskının iyice artmasına yol açıyor.

Ticaret partneri olduğumuz ekonomilerde yaşanan canlanma ve TL'de yaşanan değer kaybı ihracat performansımızı geçtiğimiz döneme göre iyileştiriyor. Buna karşın ithal girdi maliyetlerindeki artış beklenen etkinin yaratılmasını kısıtlıyor.

TASLAK

Son verilere göre 12 aylık ihracatımız %32,1 artışla 221 milyar USD olurken ithalatımız %21,9 artışla 265 milyar USD olarak gerçekleşti.

2022 yılına ait beklentiler

2022'ye dair beklentiler temel olarak pandeminin kabul edildiği, enflasyonun yüksek seyrettiği parasal koşulların sıkılaştığı, gelişen ülkelere dair risklerin arttığı ve büyüme eğiliminin yumuşadığı kabullerine dayanıyor.

Enflasyonist baskının yıl genelinde kendini hissettirmesi bekleniyor. Gıda ve enerji fiyatlarındaki artış yavaşlasa da geçici enflasyon tezi büyük oranda terk edilmiş durumda. Daha inatçı bir enflasyon gerçeğini kabullenen merkez bankaları ise parasal sıkılaşma adımlarını atacaklar. Bu durum, özellikle gelişen ülkeler üzerindeki risk seviyesini artırıyor.

Yeni döneme hazırlık yapmak isteyen gelişen ülke merkez bankaları faiz artırımlarına devam ediyor. Temkinli duruşundan vazgeçen ve şahin söylemlerini güçlendiren Fed planlanan adımlarını daha hızlı atacak ve mart ayı ile birlikte faiz artırımlarına başlayacak. Bu süreçte faiz oranlarının ne kadar hızlı artırılacağı ise verilmesi gereken zor bir karar.

AMB ise temkinli duruşunu sürdürüyor. Bunun yanında büyüme endişelerine derman bulmak adına yumuşak faiz indirimine giden Çin ise genelden ayrışan bir örnek olarak öne çıkıyor. Merkez bankalarının 2022 yılını bu çerçevede geçirmesi bekleniyor.

Faiz artırımlarında geç kalınması enflasyon, hızlı adımlar atılması ise stagflasyon endişelerini besliyor. Bu süreçte verilecek kararlar büyük oranda pandemi ve yaratacağı makroekonomik yansımalar çerçevesinde şekillenecek.

Ülkemizde ise ana gündem maddesi enflasyonla mücadele olmaya devam ediyor ve edecek. Merkez Bankası'nın eş grup ülkelerin aksine hızlı bir faiz indirimi sürecine girmesi ise denklemi karmaşıklaştırıyor.

Alışıldık adımlar dışında kurgulanan yeni ekonomik model, yılın ilk çeyreğinde çok yüksek enflasyon ve aksi hedeflense de finansal koşulların sıkılaşmasına yol açacak. 2022 yılındaki büyüme görünümünün 2021'den büyük oranda ayrışması beklentisinin altında da bu gerekçe yatıyor.

Kamu maliyesi tarafında görünüm halen stabil olsa da artan riskler ve izlenen politikaların olası etkileri görünüm üzerinde endişelerin artmasına yol açıyor.

Jeopolitik tarafta ise ocak ayında alevlenen Rusya-Ukrayna gerilimi gündemin en üst sırasında yer alan çok kritik bir gelişme. En kötü senaryodan bahsetmek dahi istemediğimiz bu sürecin en kısa zamanda çözüme kavuşması pek çok açıdan büyük önem taşıyor. Bu alandaki gelişmeler de her zaman olduğu gibi büyük önem taşımaya devam edecek.[1]

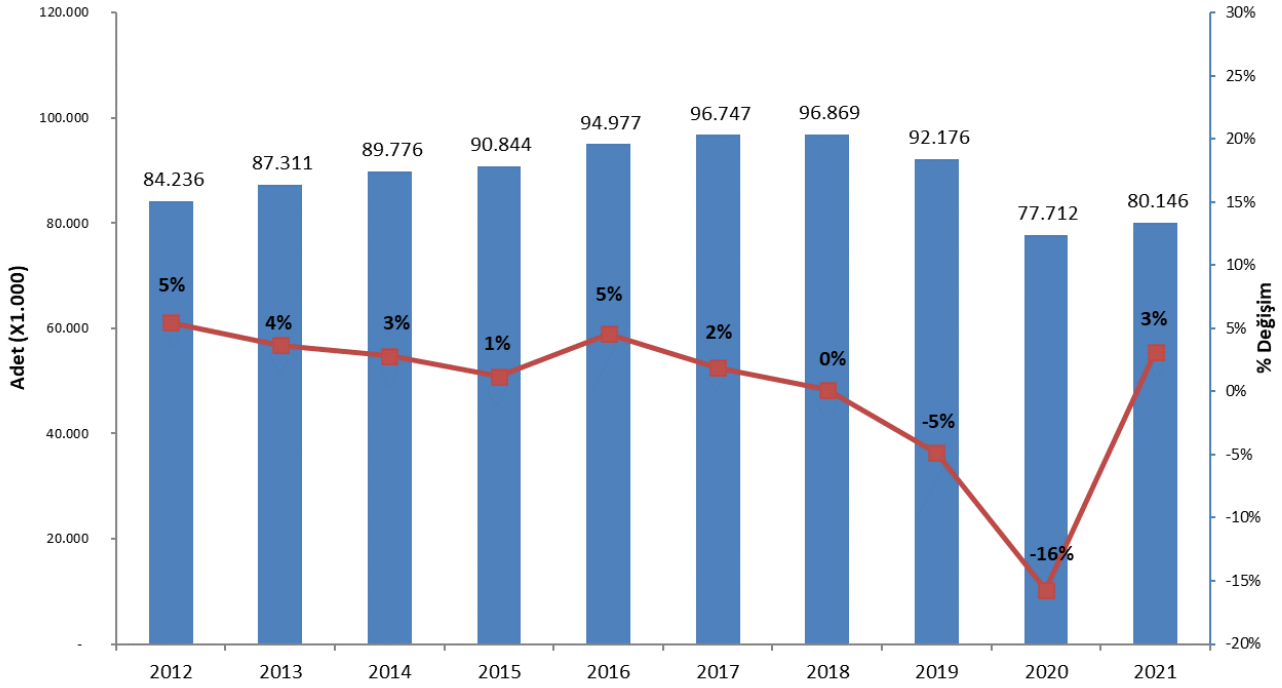
[1] *KPMG Bakış, Türkiye ve Dünya Ekonomisinde Makro Gelişmeler, Şubat 2022 Sayı 24*

2. Dünyada Otomotiv Sanayii

2.1. Üretim[2]

OICA verilerine göre küresel üretim 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3 artarak 80 milyon 146 bin adede ulaşmıştır.

Dünya Otomotiv Üretimi 2012-20201

Kaynak: OICA

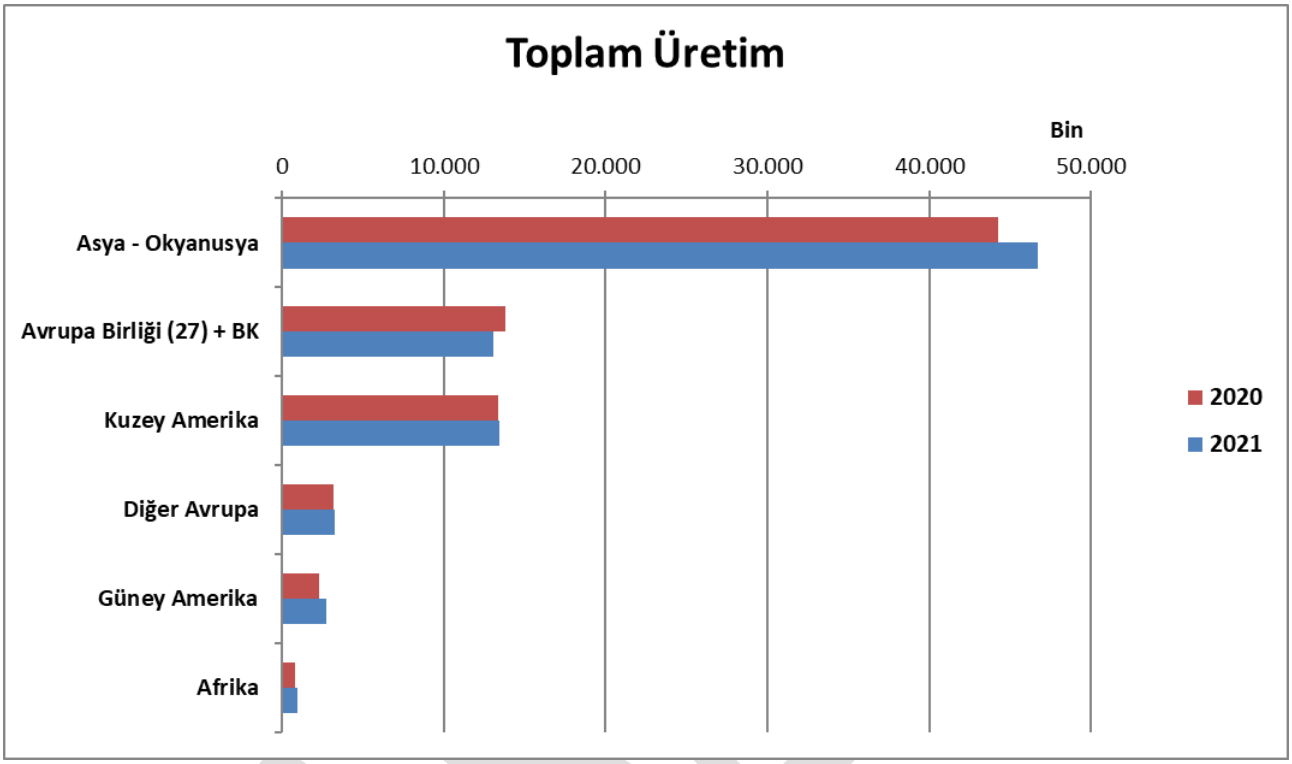
2021 yılında dünyada otomotiv üretiminin yarıdan fazlası (yüzde 58) Asya-Okyanusya bölgesinde yapılmıştır. Bölgede otomotiv üretimi 2020 yılına oranla yüzde 6 artmış ve 46 milyon 734 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bölge bazında Asya-Okyanusya'dan sonra en büyük üreticiler, yüzde 17 pay ile Kuzey Amerika ve yüzde 17 pay ile Avrupa Birliği (27)+BK bölgeleri olmuştur. Geçen yıla oranla Avrupa Birliği (27) + BK üretimi yüzde 5 azalırken, Kuzey Amerika üretimi aynı seviyede gerçekleşmiştir.

[2] *Kaynak: OICA*

2021 yılında otomotiv üretiminde Diğer Avrupa yüzde 3, Güney Amerika yüzde 17 ve Afrika yüzde 16 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2021/2020

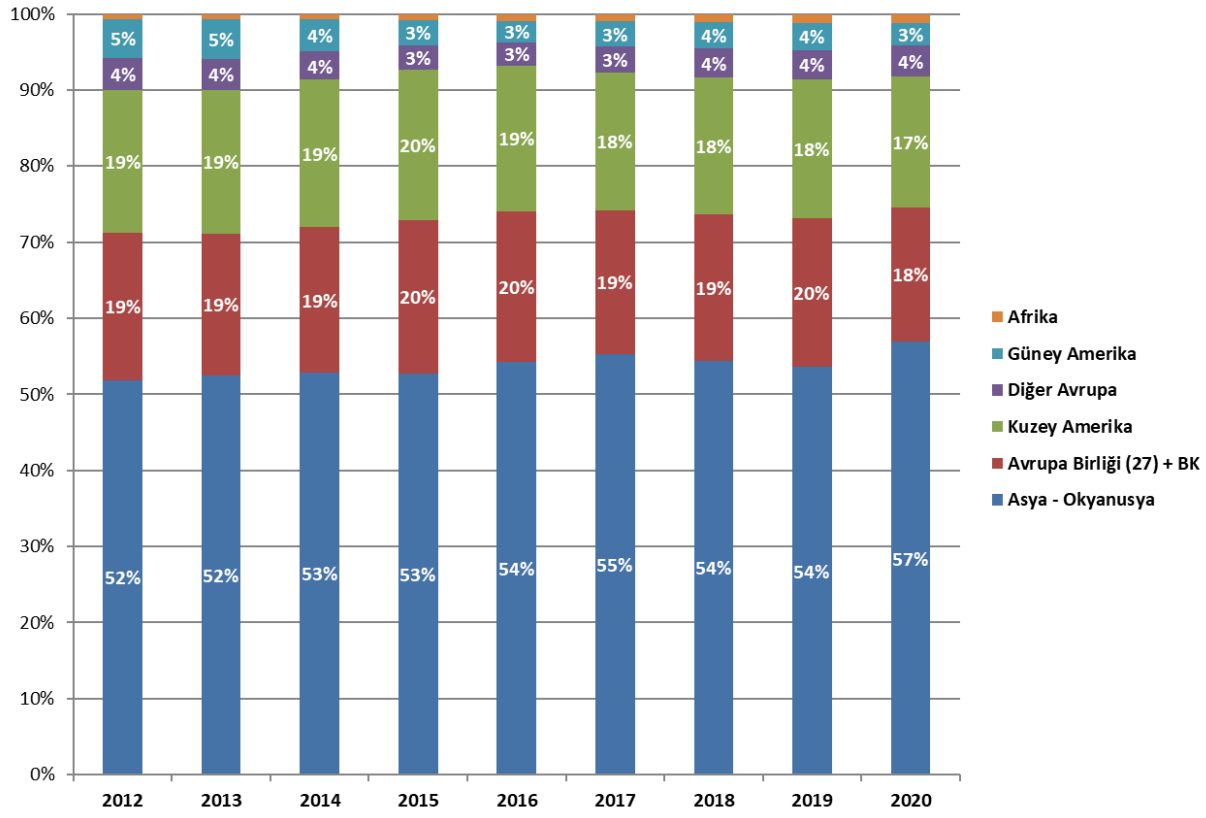

Otomotiv Üretim	2020	2021	Değişim 21/20
Asya - Okyanusya	44.276.549	46.732.785	6%
Avrupa Birliği (27) + BK	13.797.533	13.092.506	-5%
Kuzey Amerika	13.374.404	13.427.869	0%
Diğer Avrupa	3.144.715	3.238.003	3%
Güney Amerika	2.318.523	2.723.770	17%
Afrika	800.001	931.056	16%
Toplam	**77.711.725**	**80.145.988**	**3%**

Son 10 yılın bölgeler bazında küresel üretim paylarına bakıldığında; 2012 yılından bu yana Asya-Okyanusya bölgesinin payının 5 puan arttığı, ve Güney Amerika, Diğer Avrupa ve Afrika'nın

üretim payını koruduğu, Avrupa Birliği (28) + BK'nın 1, Kuzey Amerika'nın ise 2 puan üretim payı kaybı yaşadığı gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2012-2021

Dünyada otomobil üretimi 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 2 artarak 57 milyon 54 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında otomobil üretiminde en yüksek değişim yüzde 21 düşüş yaşayan Kuzey Amerika ile yüzde 11 artış yaşayan Güney Amerika'da olmuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2021/2020

Otomobil Üretimi	2020	2021	Değişim 21/20
Asya - Okyanusya	35.822.949	38.152.172	7%
Avrupa Birliği (27) + BK	12.045.399	11.289.861	-6%
Kuzey Amerika	3.219.558	2.559.537	-21%
Diğer Avrupa	2.511.149	2.513.436	0%
Güney Amerika	1.747.457	1.932.721	11%
Afrika	562.477	606.568	8%
Toplam	**55.908.989**	**57.054.295**	**2%**

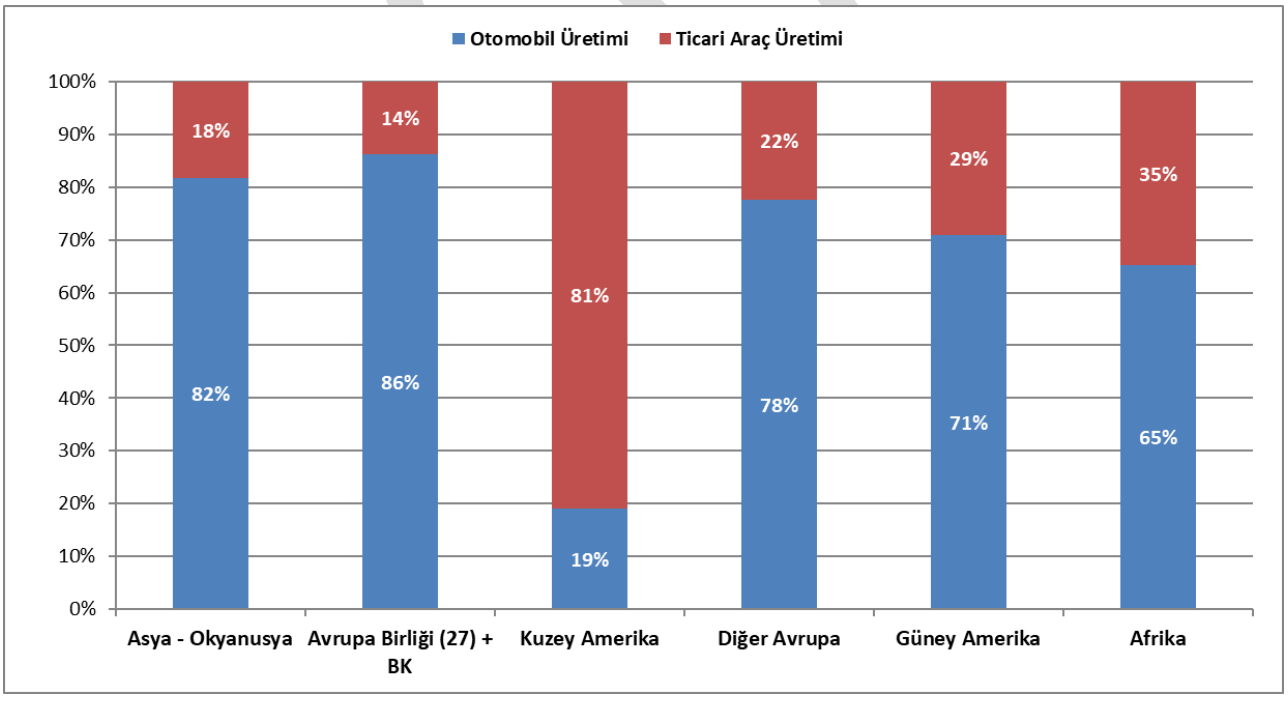
Dünyada ticari araç üretimi ise 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 13 azalarak 21 milyon 787 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç üretiminde en yüksek değişim yüzde 26 düşüş ile Afrika ve yüzde 20 düşüş ile Avrupa'da gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2021/2020

Ticari Araç Üretim	2019	2020	Değişim 20/19
Kuzey Amerika	12.452.713	10.153.667	-18%
Asya - Okyanusya	8.683.215	8.452.629	-3%
Avrupa Birliği (28)	2.163.445	1.736.801	-20%
Diğer Avrupa	691.811	638.525	-8%
Güney Amerika	702.921	569.371	-19%
Afrika	317.931	236.133	-26%
Toplam	**25.012.036**	**21.787.126**	**-13%**

Otomobil ve toplam otomotiv üretimi bölgesel sıralamasında ilk sırada Asya-Okyanusya bölgesi yer alırken, ticari araç üretimi sıralamasında ilk sırada Kuzey Amerika bölgesi yer almaktadır.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2021

2021 yılı otomotiv üretimi sıralamasında 26 milyon 82 bin adet üretim ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel üretimin yüzde 33'ünü gerçekleştiren Çin'in otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 3 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 4 artarak 9 milyon 167 bin olarak gerçekleşmiş ve küresel üretim içindeki payı yüzde 11 olmuştur.

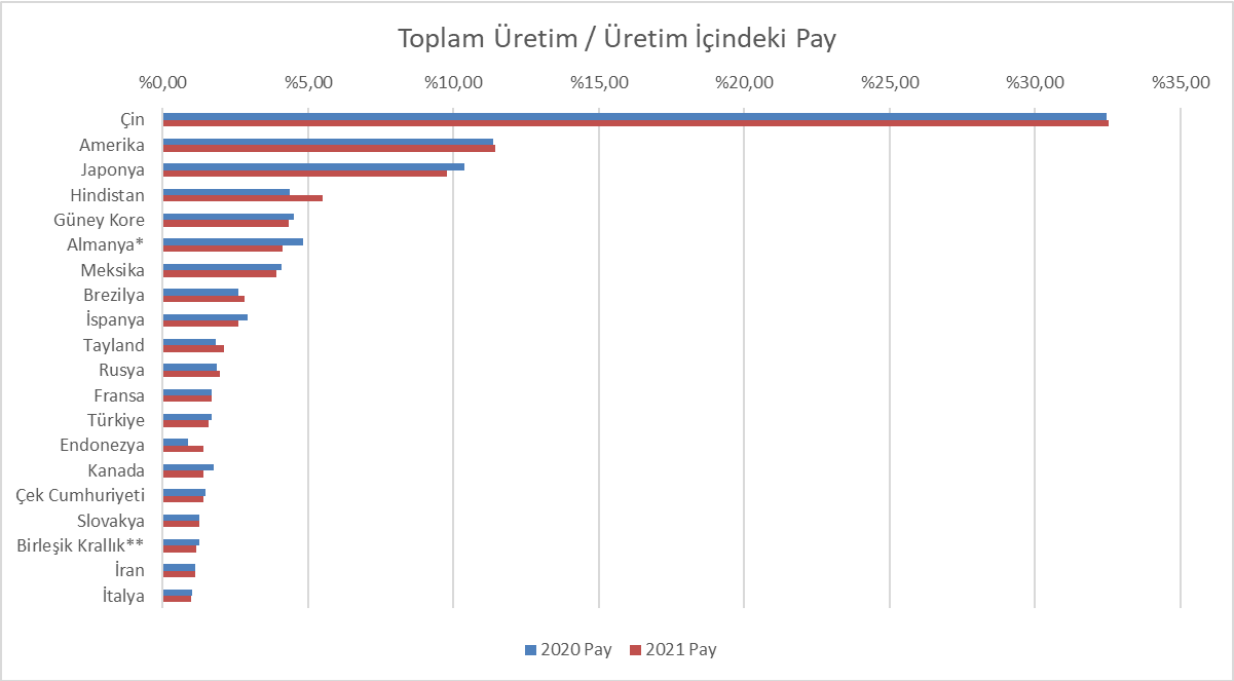
Küresel üretim içinde üçüncü sırada yer alan Japonya'da ise otomotiv üretimi geçen yıla göre yüzde 3 oranında azalarak 7 milyon 847 bin adet olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılına göre dünya üretim sıralamasında bir sıra üste çıkan Türkiye'de yüzde 2 azalma ile toplam 1 milyon 276 bin adet taşıt üretilmiştir. AB ülkeleri içinde de Türkiye üretim sıralamasındaki yerini korumuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2021/2020

Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Toplam Üretim	2020	2021	Değişim 21/20
1	1			Çin	25.225.242	26.082.220	%3,4
2	2			Amerika	8.822.399	9.167.214	%3,9
3	3			Japonya	8.067.557	7.846.955	-%2,7
6	4			Hindistan	3.394.446	4.399.112	%29,6
5	5			Güney Kore	3.506.774	3.462.404	-%1,3
4	6	1	1	Almanya*	3.742.454	3.308.692	-%11,6
7	7			Meksika	3.176.600	3.145.653	-%1,0
9	8			Brezilya	2.014.055	2.248.253	%11,6
8	9	2	2	İspanya	2.268.185	2.098.133	-%7,5
11	10			Tayland	1.427.074	1.685.705	%18,1
10	11			Rusya	1.435.335	1.566.317	%9,1
13	12	3	3	Fransa	1.316.371	1.351.308	%2,7
14	13	4	4	Türkiye	1.297.878	1.276.140	-%1,7
20	14			Endonezya	691.286	1.121.967	%62,3
12	15			Kanada	1.376.623	1.115.002	-%19,0
15	16	5	5	Çek Cumhuriyeti	1.159.151	1.111.432	-%4,1
17	17	6	6	Slovakya	985.000	1.000.000	%1,5
16	18			Birleşik Krallık**	987.044	932.488	-%5,5
18	19			İran	880.997	894.298	%1,5
19	20	7	7	İtalya	777.165	795.856	%2,4

**2020 itibariyle yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.*
***2020 itibariyle AB sıralamasından çıkarılmıştır.*

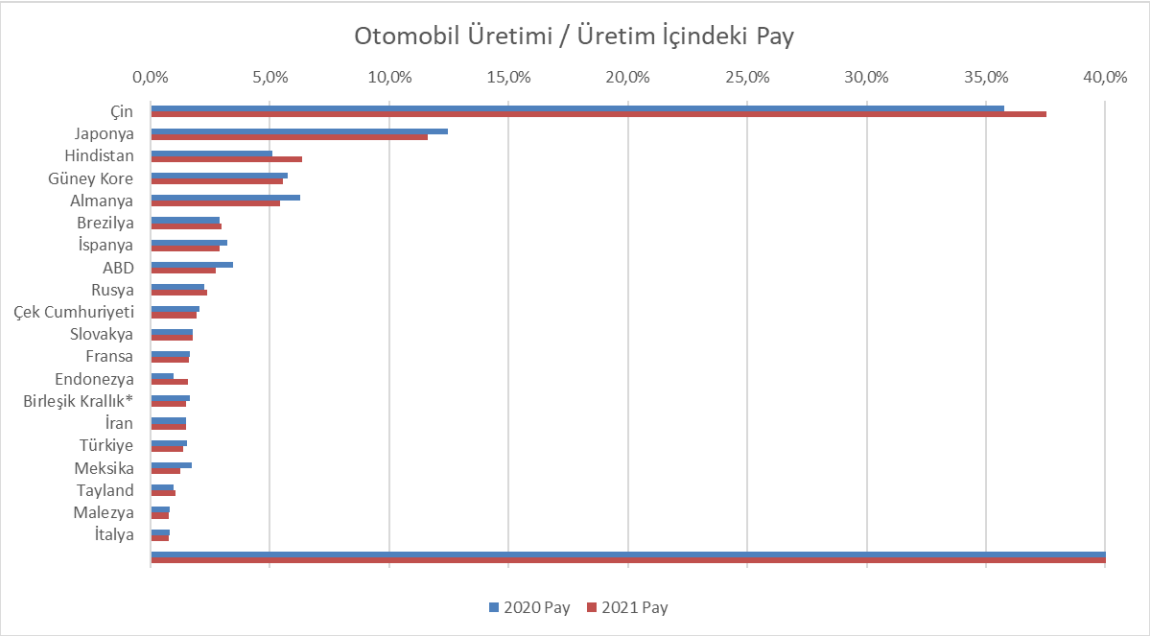

2021 yılı otomobil üretimi sıralamasında 21 milyon 408 bin adet üretim ile ilk sırada yer alan Çin'i, 6 milyon 619 bin adet otomobil üretimi ile Japonya takip etmiştir. 2020 yılına göre dünya otomobil üretim sıralamasında 1 basamak gerileyen Türkiye, otomobil üretiminde 16. sırada yer almıştır. AB ülkeleri içinde ise bir önceki yılki yerini koruyan Türkiye, otomobil üretiminde yüzde 8'lik daralma kaydetmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2021/2020

Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Otomobil Üretimi	2020	2021	Değişim 21/20
1	1			Çin	19.994.081	21.407.962	%7,1
2	2			Japonya	6.960.025	6.619.242	-%4,9
5	3			Hindistan	2.851.268	3.631.095	%27,4
4	4			Güney Kore	3.211.706	3.162.727	-%1,5
3	5	1	1	Almanya	3.515.372	3.096.165	-%11,9
8	6			Brezilya	1.608.870	1.707.851	%6,2
7	7	2	2	İspanya	1.800.664	1.662.174	-%7,7
6	8			ABD	1.926.795	1.563.060	-%18,9
9	9			Rusya	1.260.517	1.352.740	%7,3
10	10	3	3	Çek Cumhuriyeti	1.152.901	1.105.223	-%4,1
11	11	4	4	Slovakya	985.000	1.000.000	%1,5
13	12	5	5	Fransa	927.718	917.907	-%1,1
17	13			Endonezya	551.400	889.756	%61,4
14	14			Birleşik Krallık*	920.928	859.575	-%6,7
16	15			İran	826.210	838.251	%1,5
15	16	6	6	Türkiye	855.043	782.835	-%8,4
12	17			Meksika	967.479	708.242	-%26,8
18	18			Tayland	537.633	594.690	%10,6
19	19			Malezya	457.755	446.431	-%2,5
20	20	7	7	İtalya	451.826	442.432	-%2,1

**2020 itibariyle AB sıralamasından çıkarılmıştır.*

2021 yılı ticari araç üretimi sıralamasında 7 milyon 604 bin adet üretim ile ABD ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeyi 4 milyon 674 bin adet ticari araç üretimi gerçekleştiren Çin takip etmektedir.

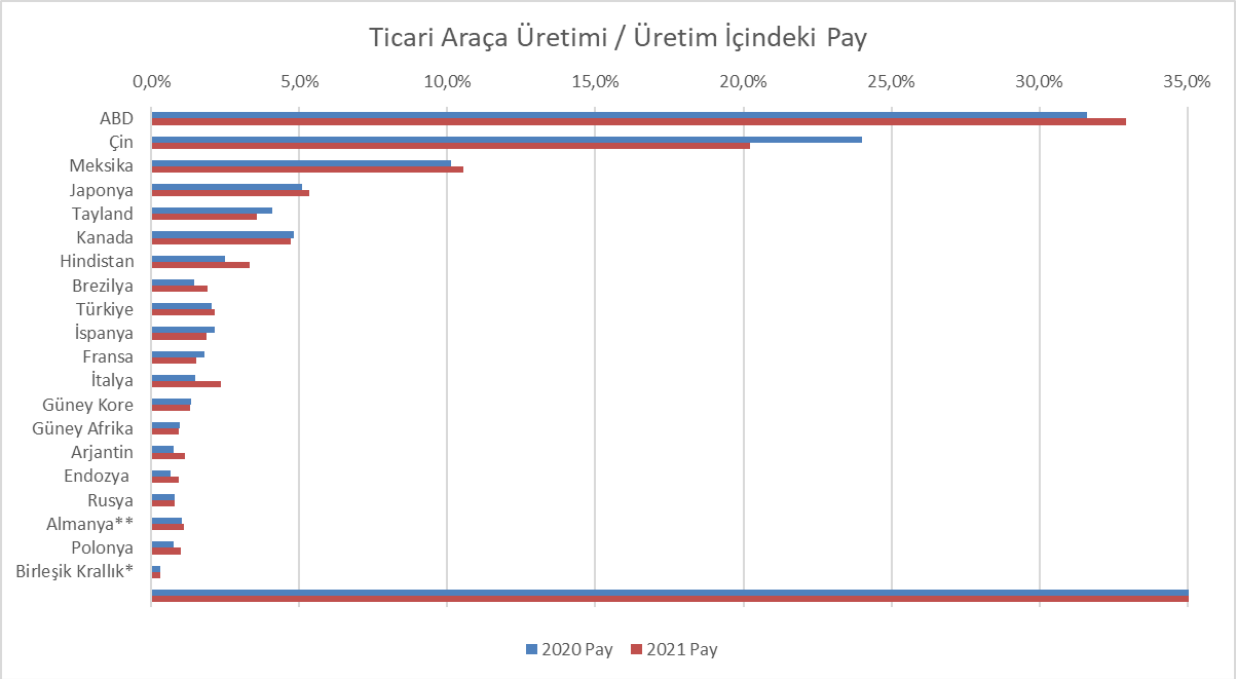
Türkiye 2020 yılında dünya ticari araç üretim sıralamasındaki 9., Avrupa Birliği içerisinde 1 basamak ilerleyerek 1. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2021/2020

Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Ticari Araç Üretimi	2020	2021	Değişim 20/19
1	1			ABD	6.895.604	7.604.154	%10,3
2	2			Çin	5.231.161	4.674.258	-%10,6
3	3			Meksika	2.209.121	2.437.411	%10,3
4	4			Japonya	1.107.532	1.227.713	%10,9
6	5			Tayland	889.441	1.091.015	%22,7
5	6			Kanada	1.048.942	826.767	-%21,2
7	7			Hindistan	543.178	768.017	%41,4
12	8			Brezilya	314.249	540.402	%72,0
9	9	2	1	Türkiye	442.835	493.305	%11,4
8	10	1	2	İspanya	467.521	435.959	-%6,8
10	11	3	3	Fransa	388.653	433.401	%11,5
11	12	4	4	İtalya	325.339	353.424	%8,6
13	13			Güney Kore	295.068	299.677	%1,6
15	14			Güney Afrika	209.003	259.820	%24,3
18	15			Arjantin	164.186	250.647	%52,7
19	16			Endozya	139.886	232.211	%66,0
16	17			Rusya	174.818	213.577	%22,2
14	18	5	5	Almanya**	227.082	212.527	-%6,4
17	19	6	6	Polonya	166.445	178.621	%7,3
20	20			Birleşik Krallık*	66.116	72.913	%10,3

** 2020 itibariyle AB Sıralamasından çıkarılmıştır.*

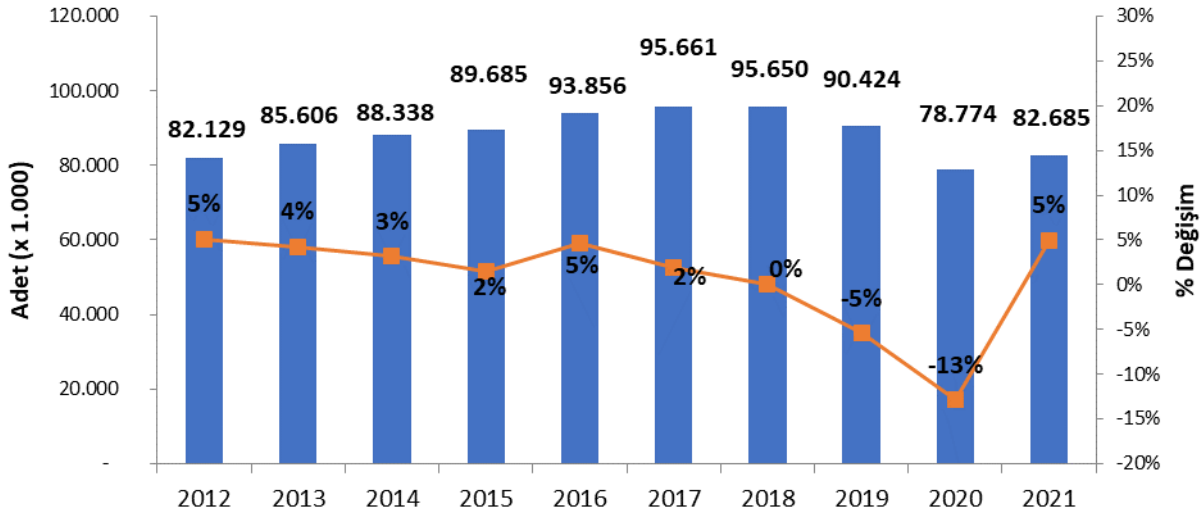
***2020 itibariyle hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.*

2.2. Pazar[3]

Küresel pazar 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 artarak 82 milyon 685 bin adet olarak gerçekleşti.

Dünya Otomotiv Pazarı 2012-2021

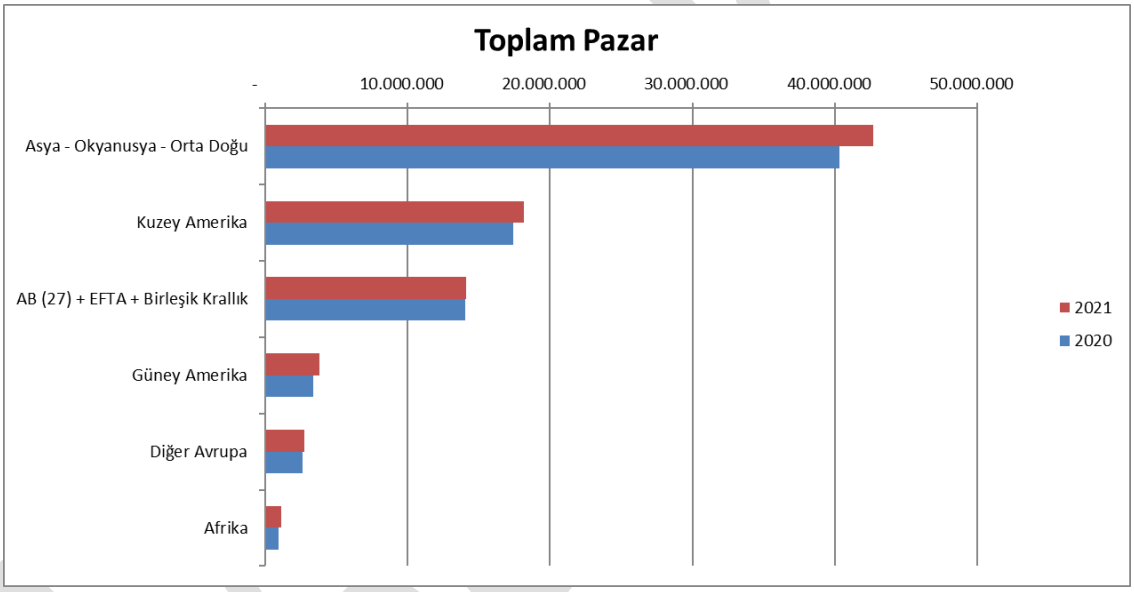
[3] *Kaynak: OICA*

2021 yılında gerçekleşen otomotiv satışlarının yüzde 52'si Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesinde yer almaktadır. Bölgede satışlar önceki yıla göre yüzde 6 artarak düşerek 42 milyon 664 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Küresel otomotiv satışlarında 2. sırada yer alan Kuzey Amerika pazar yüzde 4 artarken, 3. sırada yer alan AB(27)-EFTA-Birleşik Krallık bölgesi de geçen yıla paralel seviyede gerçekleşmiştir.

Diğer Avrupa Bölgesinde yer alan Türkiye'de 2021 yılında otomotiv satışlarında geçen yıla göre yüzde 3 azalış göstermiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2021/2020

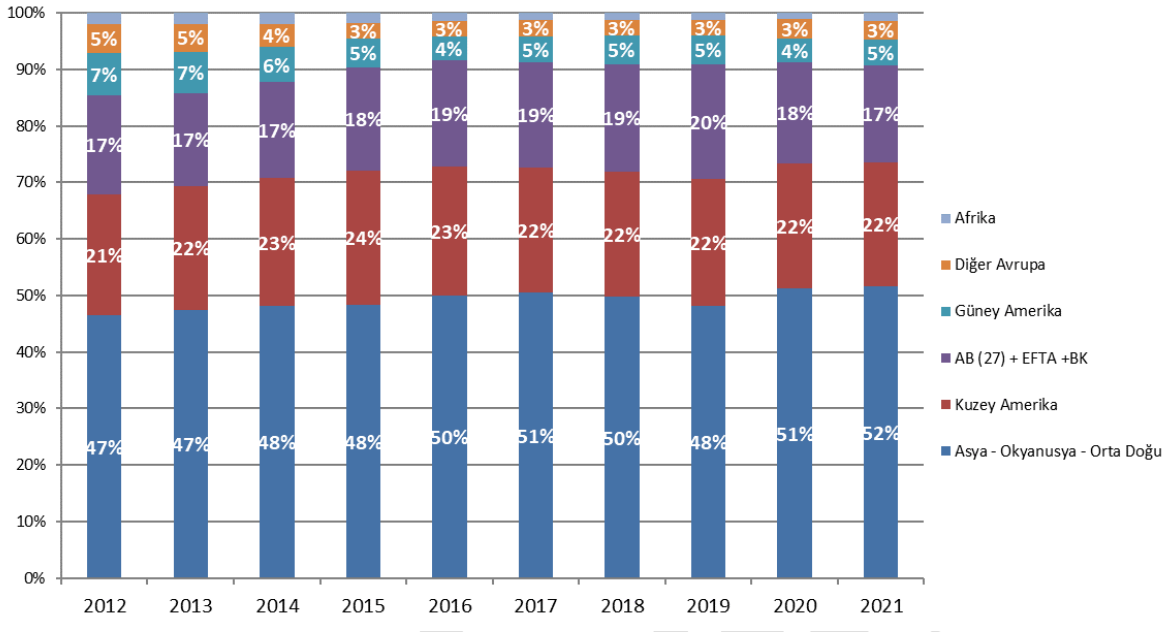

Toplam Pazar	2020	2021	Değişim 21/20
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	40.322.544	42.663.736	6%
Kuzey Amerika	17.445.480	18.160.120	4%
AB (27) + EFTA + Birleşik Krallık	14.079.756	14.133.619	0%
Güney Amerika	3.369.352	3.841.032	14%
Diğer Avrupa	2.633.142	2.741.274	4%
Afrika	924.046	1.145.007	24%
Toplam	78.774.320	82.684.788	5%

Son 10 yılın bölgeler bazında pazar paylarına bakıldığında; Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi payının 4 puan, Kuzey Amerika payının 1 puan artarken, Güney Amerika bölgesinin 2

puan, Diğer Avrupa 2puan ve Afrika bölgesi 1 puan pay kaybettiği gözlenmektedir. AB(27)+EFTA+BK bölgesi ise payını korumuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2012-2021

Dünyada otomobil pazarı 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 azalarak 56 milyon 398 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında AB(27)-EFTA-Birleşik Krallık bölgesi ve Kuzey Amerika haricinde tüm otomobil pazarında artış gerçekleşmiştir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Diğer Avrupa otomobil pazarında geçen yıla göre yüzde 1 büyüme kaydedilmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2021/2020

Otomobil Pazarı	2020	2021	Değişim 21/20
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	32.210.364	34.520.682	7%
AB (27) + EFTA + Birleşik Krallık	11.955.992	11.782.751	-1%
Kuzey Amerika	4.253.021	4.190.767	-1%
Güney Amerika	2.611.003	2.833.521	9%
Diğer Avrupa	2.221.978	2.237.735	1%
Afrika	664.795	833.015	25%
Toplam	53.917.153	56.398.471	5%

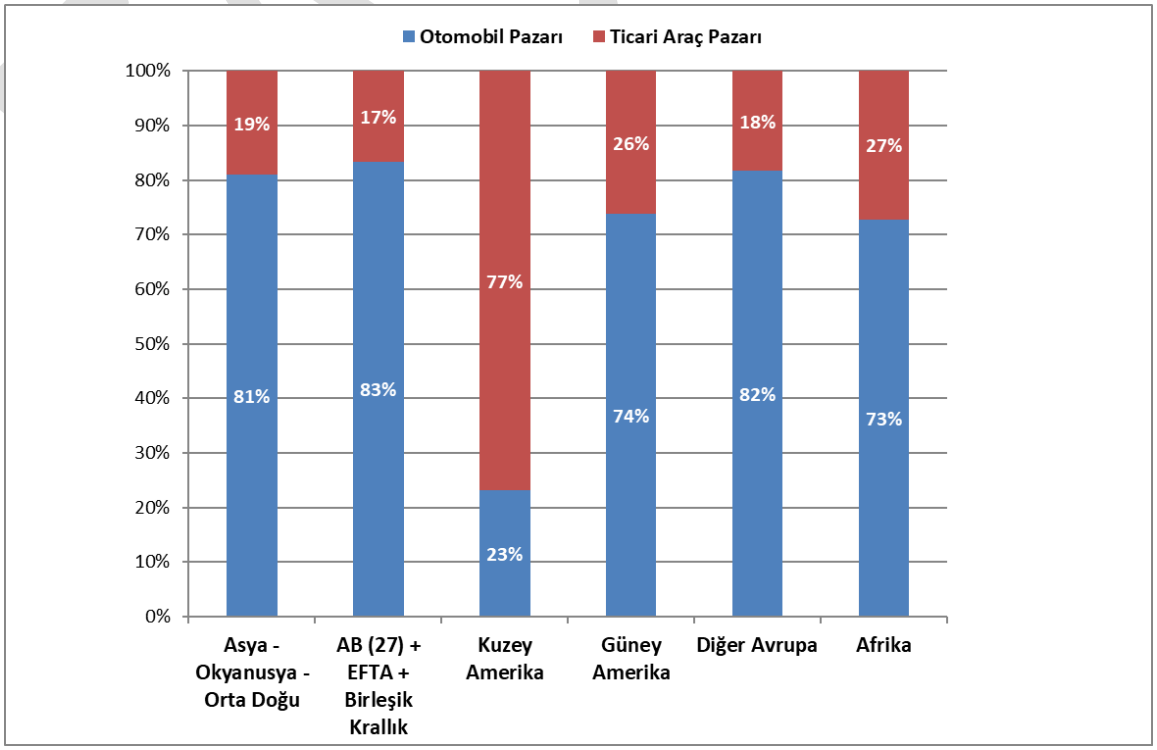
2021 yılında dünya ticari araç pazarı bir önceki yıla göre yüzde 6 artarak 26 milyon 286 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç pazarında geçen yıla paralel seviyede gerçekleşen Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi haricinde kalan tüm bölgelerde büyüme kaydedilmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2021/2020

Ticari Araç Pazarı	2020	2021	Değişim 21/20
Kuzey Amerika	13.192.459	13.969.353	6%
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	8.112.180	8.143.054	0%
AB (27) + EFTA + Birleşik Krallık	2.123.764	2.350.868	11%
Güney Amerika	758.349	1.007.511	33%
Diğer Avrupa	411.164	503.539	22%
Afrika	259.251	311.992	20%
Toplam	**24.857.167**	**26.286.317**	6%

Bölgeler bazında otomobil / ticari araç pazarı kırınımı yüzde 72-84 aralığında otomobil, yüzde 15-28 aralığında ticari araç olarak dağılım göstermektedir. Kuzey Amerika diğer bölgelerden farklı olarak yüzde 25 oranında otomobil, yüzde 75 oranında ticari araç pazarına sahiptir.

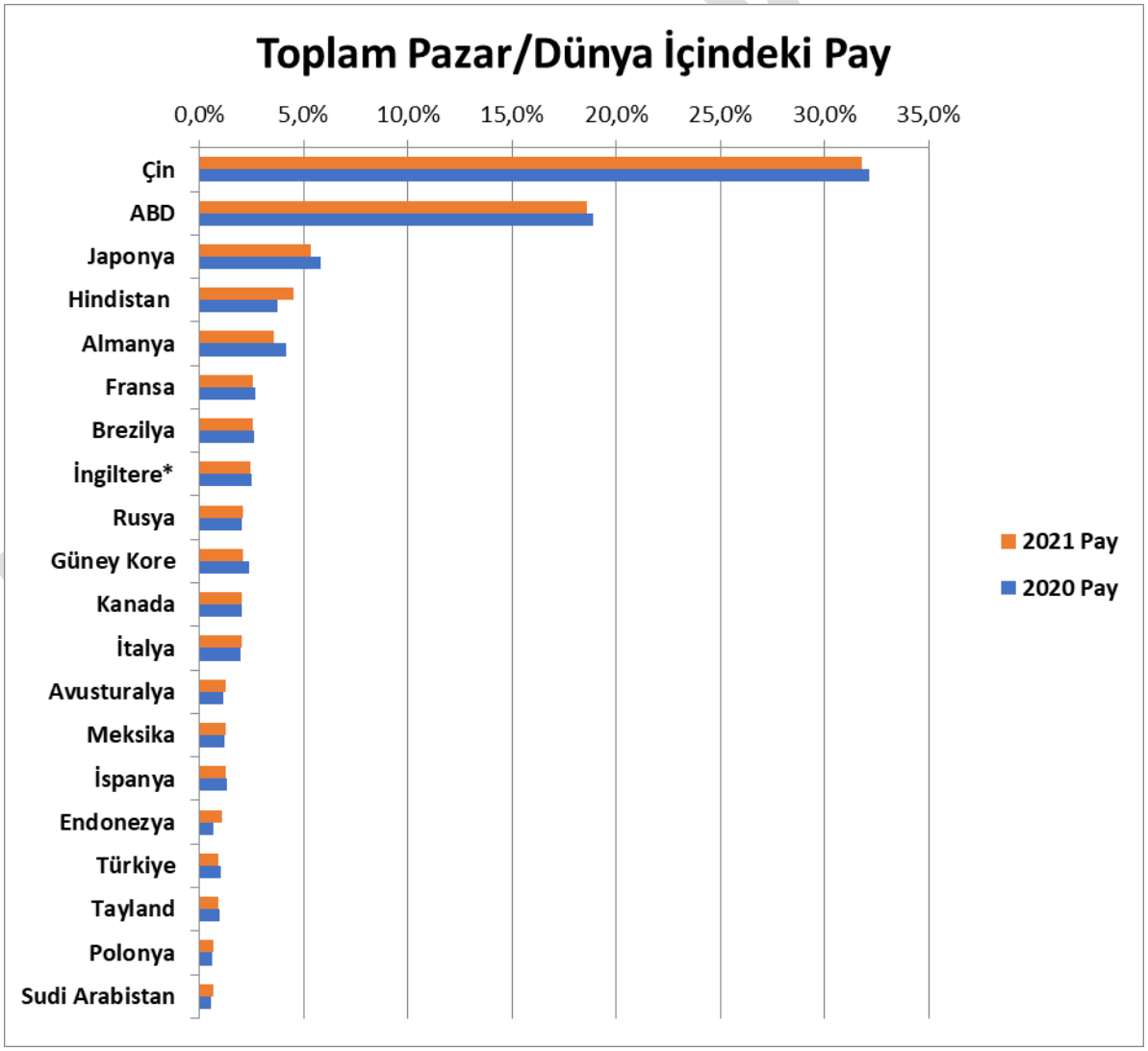
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2021

2021 yılı otomotiv pazarı sıralamasında 26 milyon 275 bin adet satış ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel pazarın yüzde 32'sini oluşturan Çin otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 4 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 4 artarak 15 milyon 409 bin olarak gerçekleşmiştir. Küresel pazar içinde üçüncü sırada yer alan Japonya pazarı da yüzde 3 azalmıştır.

2020 yılında dünya otomotiv pazarı sıralamasında 16. sırada yer alan Türkiye 1 sırada gerileyerek 17. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 5. sırada yerini korumuştur. 2020 yılına göre Türkiye pazarı yüzde 3 oranında daralmıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2021/2020

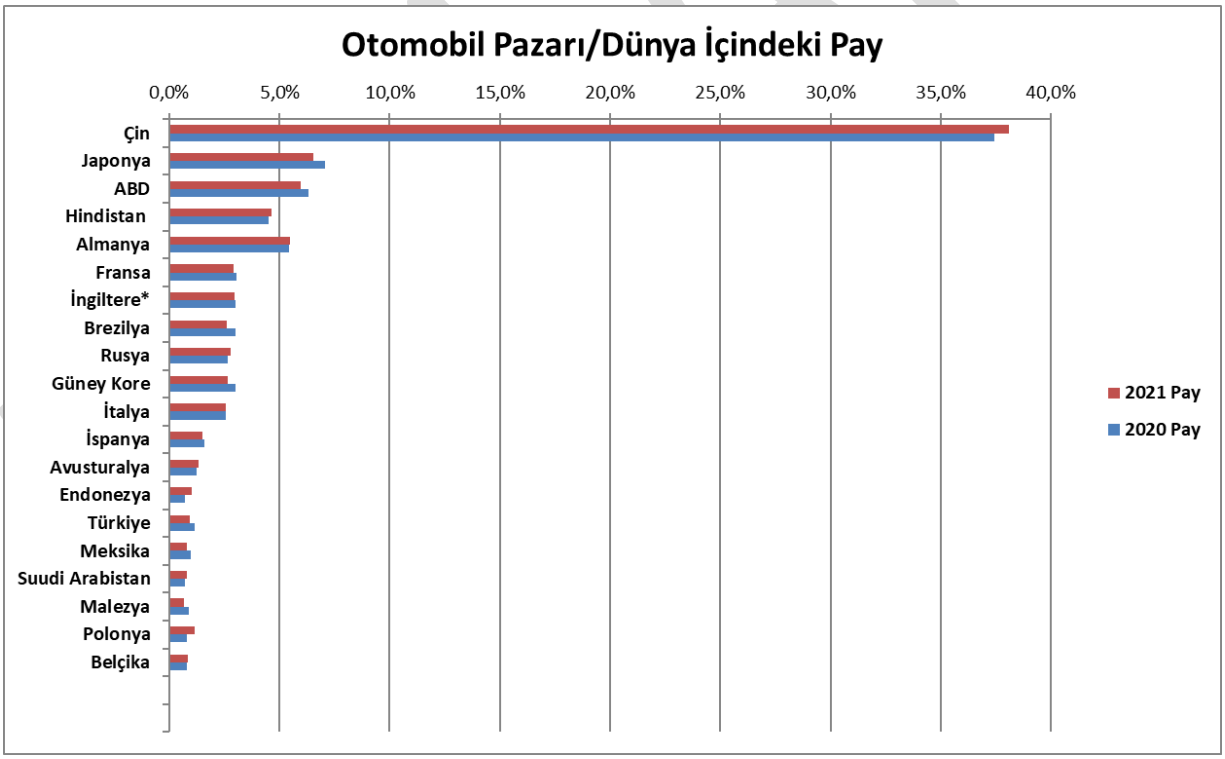
Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Toplam Pazar	2020	2021	Değişim 21/20
1	1			Çin	25.311.069	26.274.820	%3,8
2	2			ABD	14.881.356	15.408.565	%3,5
3	3			Japonya	4.598.615	4.448.340	-%3,3
5	4			Hindistan	2.938.575	3.759.398	%27,9
4	5	1	1	Almanya	3.266.759	2.973.319	-%9,0
6	6	2	2	Fransa	2.100.030	2.142.284	%2,0
7	7			Brezilya	2.058.437	2.119.851	%3,0
8	8			İngiltere*	1.964.660	2.044.091	%4,0
10	9			Rusya	1.631.163	1.741.965	%6,8
9	10			Güney Kore	1.905.972	1.734.581	-%9,0
12	11			Kanada	1.586.474	1.704.850	%7,5
11	12	3	3	İtalya	1.564.756	1.664.483	%6,4
15	13			Avusturalya	916.968	1.049.831	%14,5
14	14			Meksika	977.650	1.046.705	%7,1
13	15	4	4	İspanya	1.030.746	1.034.063	%0,3
18	16			Endonezya	532.077	887.205	%66,7
16	17	5	5	Türkiye	796.150	772.722	-%2,9
17	18			Tayland	792.146	748.580	-%5,5
20	19	6	6	Polonya	510.153	554.613	%8,7
22	20			Sudi Arabistan	452.544	556.559	%23,0

2021 yılı otomobil pazarı sıralamasında 21 milyon 482 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan Çin'i, 3 milyon 676 bin adet ile Japonya takip etmektedir. 2020 yılında dünya otomobil pazarı sıralamasında 14. sırada yer alan Türkiye 1 sırada gerileyerek 15. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 5. sıradaki yerini korumuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2021/2020

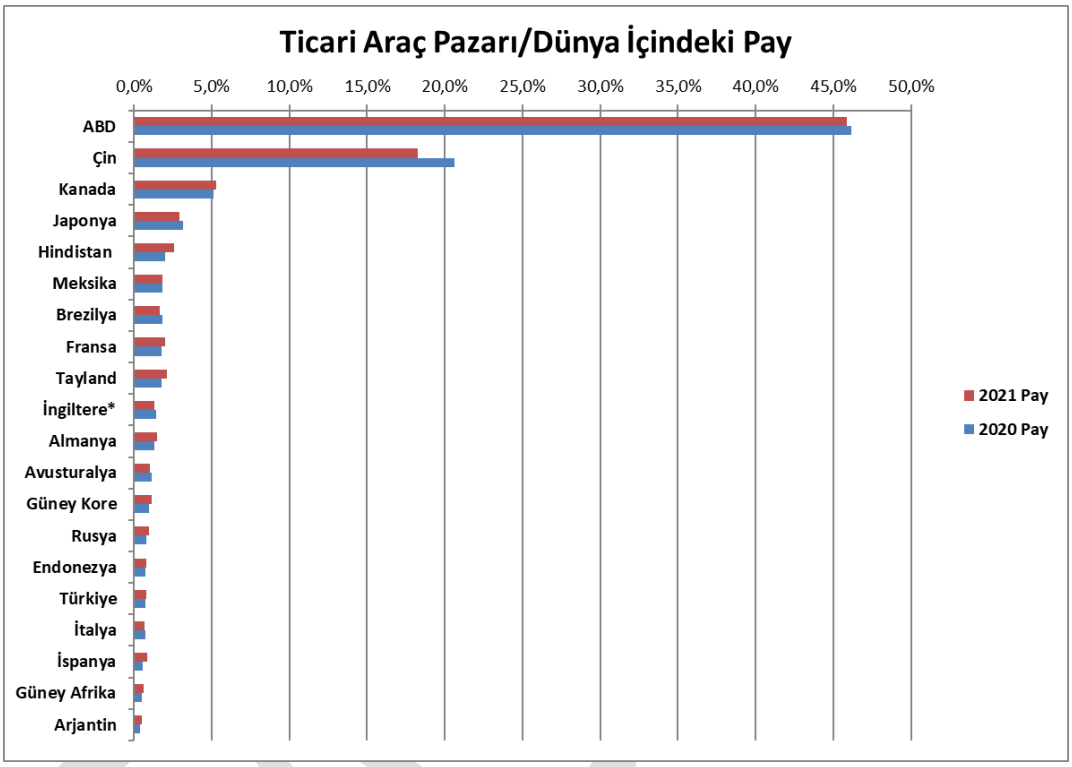
TASLAK

Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Otomobil Pazarı	2020	2021	Değişim 21/20
1	1			Çin	20.177.731	21.481.537	%6,5
2	2			Japonya	3.809.981	3.675.698	-%3,5
3	3			ABD	3.401.838	3.350.050	-%1,5
5	4			Hindistan	2.433.473	3.082.279	%26,7
4	5	1	1	Almanya	2.917.678	2.622.132	-%10,1
7	6	2	2	Fransa	1.650.118	1.659.005	%0,5
6	7			İngiltere*	1.631.064	1.647.181	%1,0
9	8			Brezilya	1.615.942	1.558.467	-%3,6
10	9			Rusya	1.433.956	1.483.444	%3,5
8	10			Güney Kore	1.618.333	1.468.873	-%9,2
11	11	3	3	İtalya	1.381.753	1.456.674	%5,4
12	12	4	4	İspanya	851.210	859.476	%1,0
13	13			Avusturalya	676.804	753.256	%11,3
19	14			Endonezya	388.925	659.809	%69,6
14	15	5	5	Türkiye	610.109	561.853	-%7,9
15	16			Meksika	532.433	520.112	-%2,3
20	17			Suudi Arabistan	387.709	475.837	%22,7
16	18			Malezya	480.965	452.663	-%5,9
17	19	6	6	Polonya	428.347	446.647	%4,3
18	20	7	7	Belçika	431.491	383.123	-%11,2

2021 yılı ticari araç pazarı sıralamasında 12 milyon 59 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan ABD'yi, 4 milyon 793 bin adet ile Çin takip etmektedir. 2020 yılında dünya ticari araç pazarı sıralamasında 15. sırada yer alan Türkiye 1 sıra gerileyerek 16. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 3. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2021/2020

Dünya 2020	Dünya 2021	AB 2020	AB 2021	Ticari Araç Pazarı	2020	2021	Değişim 21/20
1	1			ABD	11.479.518	12.058.515	%5,0
2	2			Çin	5.133.338	4.793.283	-%6,6
3	3			Kanada	1.267.724	1.384.245	%9,2
4	4			Japonya	788.634	772.642	-%2,0
5	5			Hindistan	505.102	677.119	%34,1
8	6			Meksika	445.217	526.593	%18,3
9	7			Brezilya	442.495	561.384	%26,9
6	8	1	1	Fransa	449.912	483.279	%7,4
7	9			Tayland	448.652	436.380	-%2,7
11	10			İngiltere*	333.596	396.910	%19,0
10	11	2	2	Almanya	349.081	351.187	%0,6
13	12			Avusturalya	240.164	296.575	%23,5
12	13			Güney Kore	287.639	265.708	-%7,6
14	14			Rusya	197.207	258.521	%31,1
18	15			Endonezya	143.152	227.396	%58,8
15	16	3	3	Türkiye	186.041	210.869	%13,3
16	17	4	4	İtalya	183.003	207.809	%13,6
17	18	5	5	İspanya	179.257	174.587	-%2,6
19	19			Güney Afrika	126.092	160.153	%27,0
20	20			Arjantin	102.183	128.664	%25,9

3. Türkiye'de Otomotiv Sanayii

2021 yılında toplam üretim **yüzde 2,** otomobil üretimi bir önceki yıla göre **yüzde 8** oranında azaldı. Bu yıl, toplam üretim 1 milyon 276 bin 140 adet, otomobil üretimi ise 782 bin 835 adet düzeyinde gerçekleşti.

2021 yılında toplam pazar geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 3** azalarak 772 bin 722 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise **yüzde 8** oranında azaldı ve 561 bin 853 adet olarak gerçekleşti.

Ticari araç grubunda, 2021 yılında üretim **yüzde 11** seviyesinde artarken, ağır ticari araç grubunda **yüzde 40** oranında, hafif ticari araç grubunda **yüzde 9** oranında arttı. 2020 yılında göre ticari araç pazarı **yüzde 13**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 8** ve ağır ticari araç pazarı **yüzde 51** arttı.

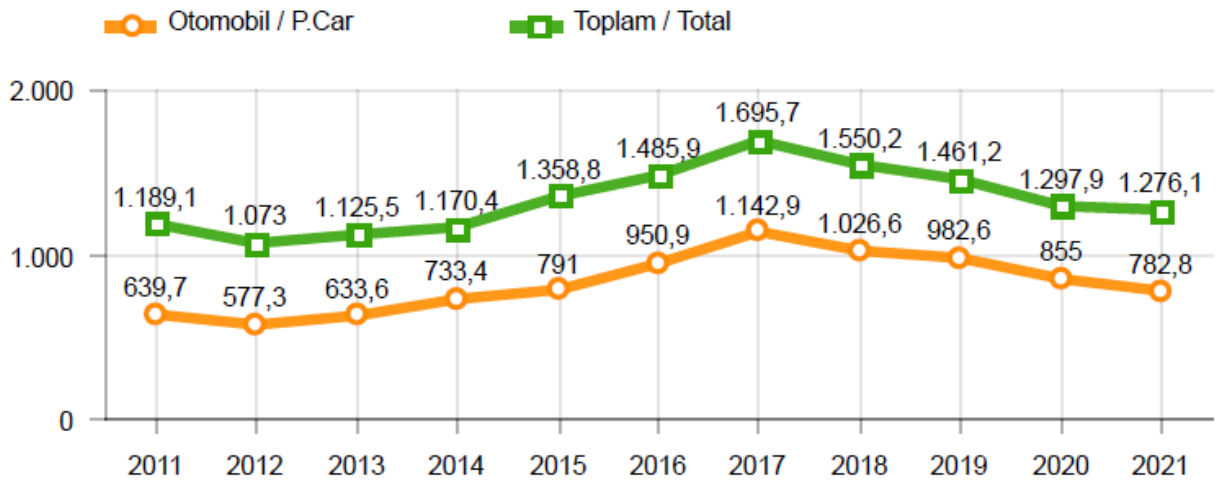
2021 yılında bir önceki yıla göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 2** oranında arttı, otomobil ihracatı ise **yüzde 5** oranında azaldı. Bu dönemde, toplam ihracat 937 bin 5 adet, otomobil ihracatı ise 565 bin 361 adet düzeyinde gerçekleşti.

2021 yılında bir önceki yıla göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında **yüzde 15**, Euro bazında geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 12** arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 29,9 Milyar $ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 0,4** azalarak 9,3 Milyar $ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 3** azalarak 7,9 Milyar € seviyesinde gerçekleşti.

3.1. Üretim

2021 yılında, önceki yıla göre **yüzde 2** oranında azalarak toplam 1 milyon 276 bin 140 adet taşıt aracı üretildi.

2010-2021 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

2021 yılında traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 331 bin 643 adet olarak gerçekleşti.

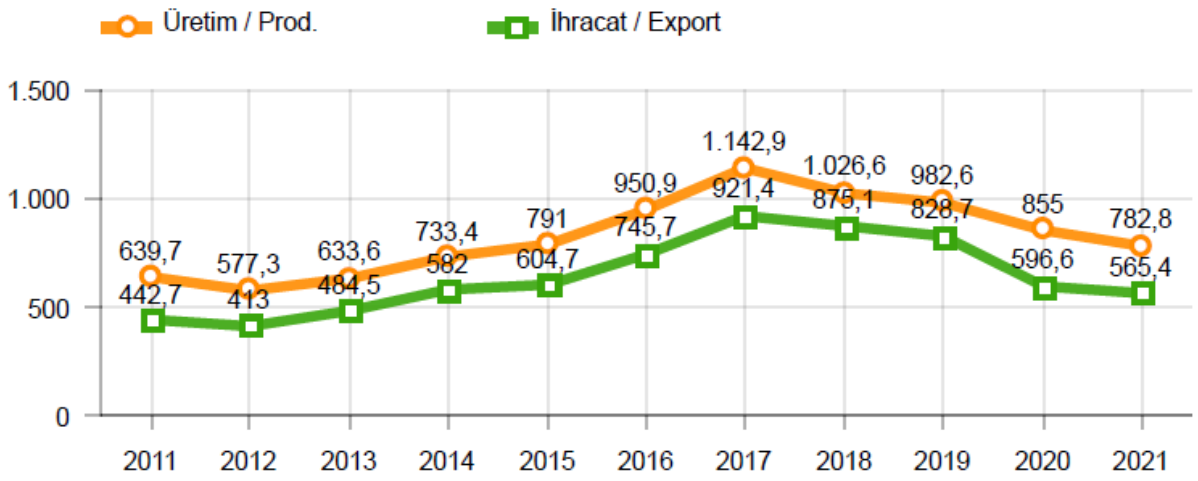
2020 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2021 yılında **yüzde 11** seviyesinde artarken, ürün grubu bazında üretim:

- Otobüste **yüzde 30**
- Minibüste **yüzde 9** oranlarında azaldı,
- Midibüste **yüzde 9**
- Kamyonette **yüzde 12**
- Kamyonda **yüzde 66** oranında arttı.

2021 yılında otomobil üretimi, 2020 yılına göre **yüzde 8** oranında azalarak 782 bin 835 adet düzeyinde gerçekleşti.

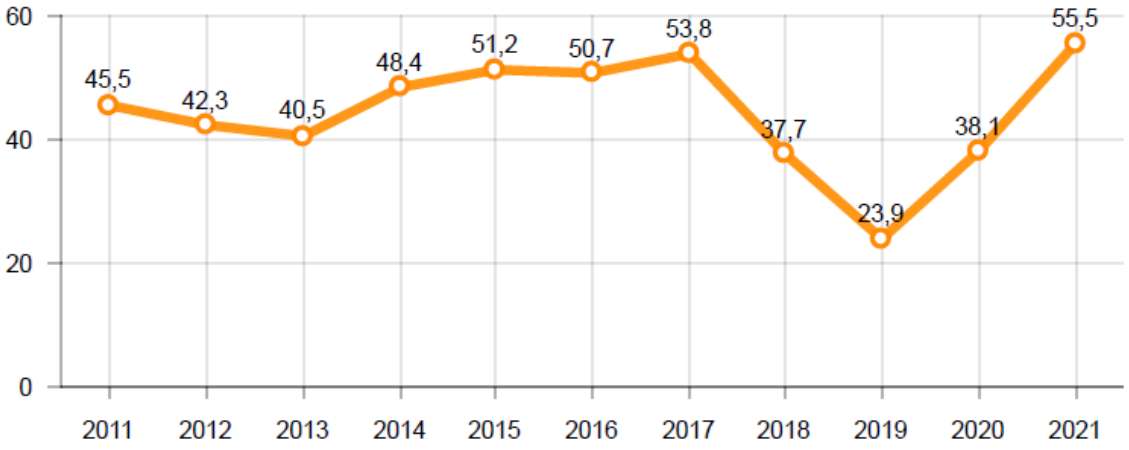
TASLAK

2011-2021 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

2021 yılında traktör üretimi **yüzde 46** oranında azalarak 55 bin 503 adet oldu.

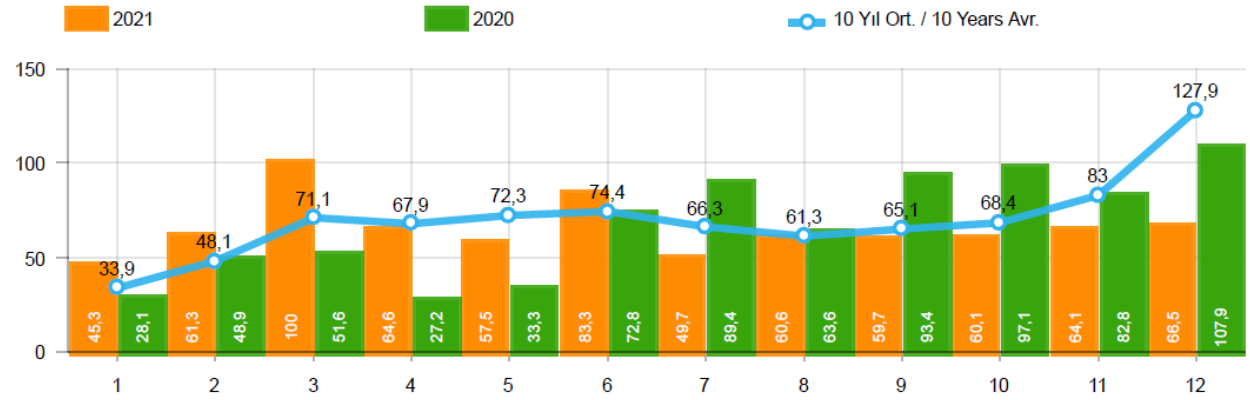
2011-2021 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

3.2. Pazar

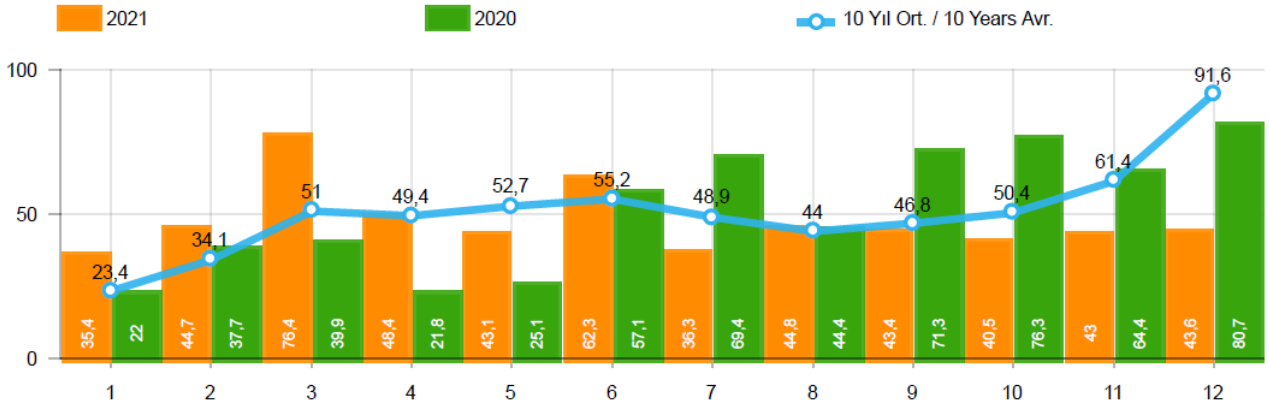
2021 yılında toplam satışlar 2020 yılına göre **yüzde 63** artarak 772 bin 722 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2021/2020 Toplam Satışlar (x1000)

2021 yılında otomobil satışları, 2020 yılına göre **yüzde 8** oranında azalarak 561 bin 853 adet oldu.

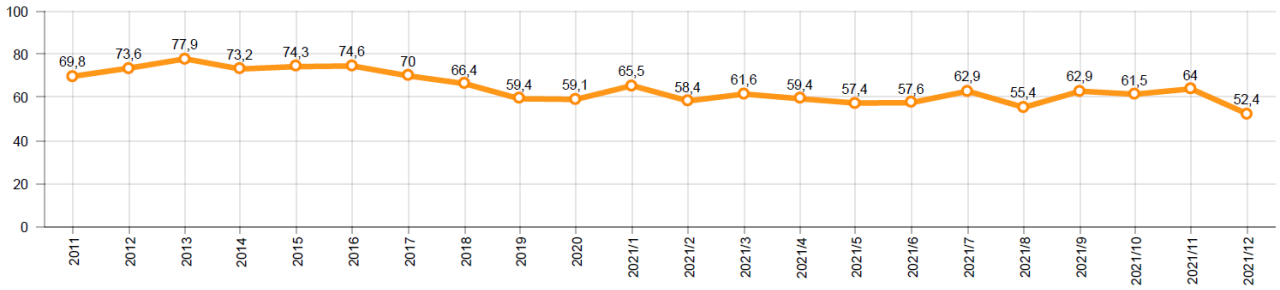
10 Yıllık Ortalama ve 2021/2020 Otomobil Satışları (x1000)

2021 yılında otomobil pazarında ithalatın payı **yüzde 60** olarak gerçekleşti.

2021 yılında geçen yıla göre toplam otomobil satışları **yüzde 8** , ithal otomobil satışları **yüzde 7** ve yerli otomobil satışları **yüzde 9** oranlarında azaldı.

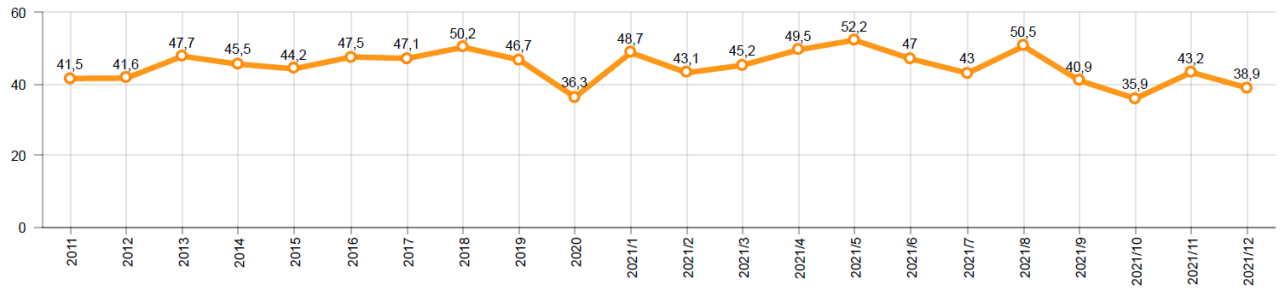
Otomobil Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

2021 yılında **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet)** pazarında ithalatın payı **yüzde 44** olarak gerçekleşti.

2021 yılında geçen yıla göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 8** , ithal hafif ticari araç **yüzde 32** artarken, yerli hafif ticari araç satışları **yüzde 6** oranında azaldı.

Hafif Ticari Araç Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

2021 yılında bir önceki yıla göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 51** artarak 35 bin 372 adet, **kamyon pazarı yüzde 56** oranında artarak 32 bin 665 adet, **otobüs pazarı** ise **yüzde 17** oranında artarak bin 124 adet ve **midibüs pazarı yüzde 13** oranında artarak bin 493 adet düzeyinde gerçekleşti.

Son 10 yıllık ortalamalara göre 2021 yılında toplam pazar **yüzde 8**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 10** ve otomobil pazarı **yüzde 8** oranlarında düşüş gösterirken, ağır ticari araç pazarı paralel seviyede gerçekleşti.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2021 (x1000)	Değişim %
Toplam	839,7	772,7	**-8,0**
Otomobil	609,1	561,8	**-7,8**
HTA	195,3	175,5	**-10,2**
ATA	35,3	35,3	**0,2**

Not: Yapılan kapsamlı veri analizi çerçevesinde, veri tabanımızdaki son 10 yıllık Ağır Ticari Araç Pazarı verileri Aralık 2018 itibariyle revize edilmiştir.

3.3. Dış Ticaret

2021 yılında 565 bin 361 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 73'ünü oluşturan 937 bin 5 adet taşıt ihraç edildi. 2021 yılında gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2020 yılına göre **yüzde 2** oranında azaldı.

2021 yılında otomobil ihracatı bir önceki yıla göre **yüzde 25** azalırken, ticari araç ihracatı ise **yüzde 16** oranında arttı. Traktör ihracatı ise 2020 yılına göre **yüzde 26** artarak 17 bin 38 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR / SECTOR	2019	2020	1/12-2020	1/12-2021	2021/2020 %
OTOMOBİL / Pass.Car	828.744	596.616	596.616	565.361	-5,2
OTOMOBİL TOPLAM / Pass. Car Total	**828.744**	**596.616**	**596.616**	**565.361**	**-5,2**
KAMYON / Truck	14.824	10.333	10.333	17.293	67,4
KAMYONET / Pick Up	349.490	263.767	263.767	310.874	17,9
OTOBÜS / Bus	9.001	6.886	6.886	4.749	-31,0
MİNİBÜS / Minibus	49.283	38.296	38.296	37.741	-1,4
MİDİBÜS / Midibus	1.244	640	640	987	54,2
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAM / Commercial Vehicle Total	**423.842**	**319.922**	**319.922**	**371.644**	**16,2**
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAM / Motor Vehicles Total	**1.252.586**	**916.538**	**916.538**	**937.005**	**2,2**
TRAKTÖR / F.Tractor	15.844	13.495	13.495	17.038	26,3
TRAKTÖR TOPLAM / F.Tractor Total	**15.844**	**13.495**	**13.495**	**17.038**	**26,3**
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	**1.268.430**	**930.033**	**930.033**	**954.043**	**2,6**

Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2021 yılında toplam ihracat, 2020 yılına göre **yüzde 15** oranında arttı ve 29,9 milyar $ oldu. Euro bazında ise **yüzde 12** artarak 25,3 milyar € olarak gerçekleşti.

2021 yılında dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 10** oranında, yan sanayi ihracatı da **yüzde 25** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi İhracatı (ABD $)

Sektör / Sector	2019	2020	OCAK - ARALIK / January - December 2020	OCAK - ARALIK / January - December 2021	2021 / 2020 %
Toplam Yan Sanayi / Total Component Industry	**10.616.350.211,16**	**9.451.378.035,13**	**9.451.378.035,13**	**11.828.543.645,48**	**25,2**
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.479.050.683,54	1.248.005.046,63	1.248.005.046,63	1.630.375.443,31	30,6
Emniyet Camı / Safety Glasses	150.643.773,04	140.318.241,91	140.318.241,91	203.192.786,93	44,8
Motor / Engine	518.051.730,93	461.449.027,72	461.449.027,72	296.695.616,13	-35,7
Akümülatör / Batteries	397.317.829,27	352.961.830,19	352.961.830,19	509.418.521,65	44,3
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	8.071.286.194,38	7.248.643.888,68	7.248.643.888,68	9.188.861.277,46	26,8
Toplam Ana Sanayi / Total Vehicle Industry	**20.613.753.125,48**	**16.490.597.055,37**	**16.490.597.055,37**	**18.050.043.451,69**	**9,5**
Otobüs / Bus	1.759.421.232,04	1.300.660.458,98	1.300.660.458,98	1.015.438.742,73	-21,9
Midibüs-Minibüs / Midibus-Minibus	222.922.951,87	188.434.401,85	188.434.401,85	193.988.030,64	2,9
Otomobil / P.Cars	11.864.815.315,9	9.312.088.333,82	9.312.088.333,82	9.272.092.055,42	-0,4
Kamyon-Kamyonet / Truck-Pick Up&Van	4.945.359.113,74	4.254.571.750,06	4.254.571.750,06	5.420.336.459,32	27,4
Römork ve Yarı Römork / Trailer-Semi Trailer	503.203.636,07	417.223.779,08	417.223.779,08	609.835.352,93	46,2
Çekici / Tractor	839.891.842,8	602.899.223,51	602.899.223,51	1.018.404.947,4	68,9
Tarım Traktörü / Farm Tractor	478.139.033,06	414.719.108,07	414.719.108,07	519.947.863,25	25,4
Toplam / Total	**31.230.103.336,64**	**25.941.975.090,5**	**25.941.975.090,5**	**29.878.587.097,17**	**15,2**

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork" , "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar" ,"İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2021 yılında yüzde 13 pay ile ihracat sıralamasında ilk sıradaki yerini 16. yıldır koruma başarısını göstermiş oldu.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 $									
	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK				
SEKTÖRLER	2020	2021	Değişim ('21/'20)	Pay(21) (%)	2020	2021	Değişim ('21/'20)	Pay(20) (%)	Pay(21) (%)
Otomotiv Endüstrisi	2.797.534	2.963.769	5,9	13,3%	25.544.947	29.342.795	14,9	15,1%	13,0%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.799.124	2.484.044	38,1	11,2%	18.256.005	25.348.548	38,9	10,8%	11,2%
Çelik	1.364.472	2.273.115	66,6	10,2%	12.602.840	22.351.413	77,4	7,4%	9,9%
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.651.689	1.809.627	9,6	8,1%	17.118.037	20.250.438	18,3	10,1%	9,0%
Elektrik ve Elektronik	1.218.440	1.324.998	8,7	5,9%	11.047.749	14.176.022	28,3	6,5%	6,3%
Demir ve Demir Dışı Metaller	819.267	1.227.940	49,9	5,5%	8.252.223	12.357.450	49,7	4,9%	5,5%
Tekstil ve Hammaddeleri	768.394	933.219	21,5	4,2%	7.283.601	10.145.832	39,3	4,3%	4,5%
Makine ve Aksamları	832.347	936.954	12,6	4,2%	7.538.048	9.416.332	24,9	4,4%	4,2%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	765.121	952.702	24,5	4,3%	7.291.851	9.156.524	25,6	4,3%	4,1%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	573.080	714.586	24,7	3,2%	5.563.974	6.993.833	25,7	3,3%	3,1%
GENEL İHRACAT TOPLAMI	17.837.135	22.274.138	24,9	100,0	169.637.755	225.367.676	32,9	100,0	100,0

Kaynak: *Tİ*

TASLAK

TÜİK Verilerine Göre Dış Ticaret Dengesi[4]:

- 2021 yılında Türkiye toplam ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 33 artarken, ithalatı yüzde 33 arttı. Bu dönemde dış ticaret açığı 49,8 Milyar $ seviyesinden 46,2 Milyar $ seviyesine geriledi.

- GTİP 87 kapsamında belirlenen otomotiv dış ticaret verilerine göre ihracat geçen seneye göre yüzde 22 artarken, ithalat ise yüzde 12 oranında azaldı. Otomotiv dış ticaret fazlası 2021 yılında 2020 yılına göre **dış ticaret fazlası yüzde 44 oranında azalarak 9,4 Milyar $** seviyesinde gerçekleşti.

- 2020 yılında otomobil ihracatı yüzde 4 , ithalatı yüzde 30 azaldı. Otomobil dış ticaret fazlası 2021 yılında 2020 yılına göre **yüzde 56 artarak 2,8 Milyar $** seviyesine yükseldi.

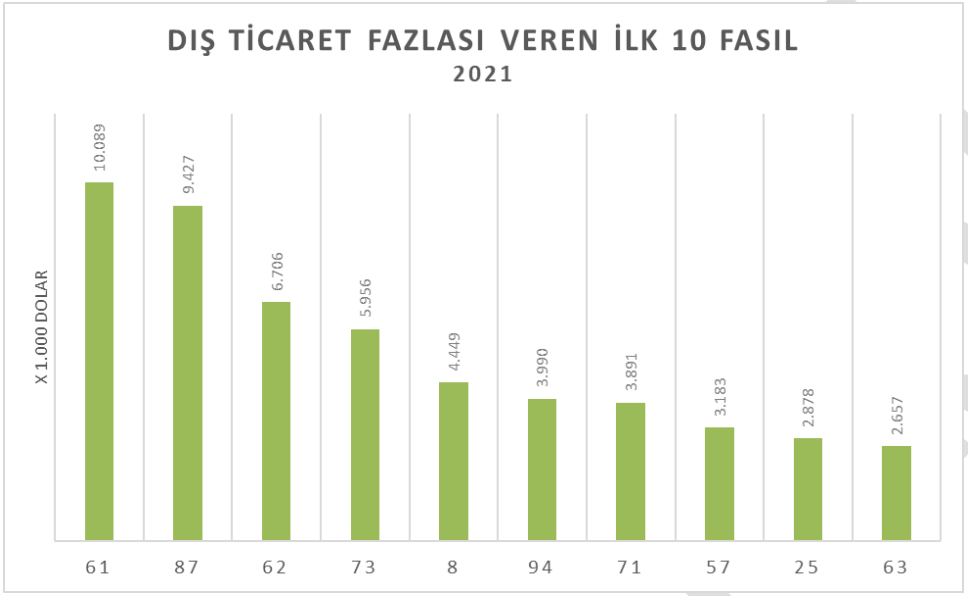
Dış Ticareti Verileri (1.000.000 $)										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Değişim 21/20 (%)
Türkiye Toplam İthalatı	260.823	251.142	213.619	202.189	238.715	231.152	210.345	219.517	271.423	24
Türkiye Toplam İhracatı	161.480	166.505	150.982	149.247	164.495	177.169	180.833	169.638	225.219	33
Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-99.343	-84.638	-62.637	-52.942	-74.221	-53.984	-29.512	-49.879	-46.204	-7
Otomotiv İthalatı	17.765	16.656	18.320	18.416	17.914	13.895	10.008	15.292	15.595	-22
Otomotiv İhracatı	17.597	18.788	18.127	20.426	24.599	27.511	26.901	22.098	25.022	12
Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-168	2.132	-193	2.010	6.685	13.616	16.893	6.806	9.427	104
Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99	1,13	0,99	1,11	1,37	1,98	2,69	1,45	1,60	44
Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	6,8	6,5	8,6	9,1	7,5	6,0	4,8	7,0	5,7	-20
Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	10,9	11,5	12,0	13,7	15,0	15,5	14,9	13,0	11,1	4
Otomobil İthalatı	9.179	8.262	9.630	10.191	8.797	6.164	3.537	7.929	6.729	-30
Otomobil İhracatı	7.013	7.460	7.054	11.950	12.607	12.096	12.096	9.637	9.566	-4
Otomobil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-2.166	-802	-2.576	1.760	3.810	5.932	8.559	1.708	2.837	56
Otomobil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,76	0,90	0,73	1,17	1,43	1,96	3,42	1,22	1,42	37
Otomobil İthalatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	51,7	49,6	52,6	55,3	49,1	44,4	35,3	51,8	43,1	-10
Otomobil İhracatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	39,9	39,7	38,9	58,5	51,2	44,0	45,0	43,6	38,2	-14

[4] *Kaynak: TÜİK , Dış Ticaret İstatistikleri, Yıllara göre Dış Ticaret*
Otomotiv dış ticaret verileri; TÜİK - GTİP 87 kapsamında yer alan; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuar (GTS)
Otomobil dış ticaret verileri, TÜİK – GTİP 87.03 kapsamında yer alan binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil) (GTS)

Fasıllara Göre Dış Ticaret Dengesi[5]:

- 2021 yılı GTİP bazında dış ticaret dengesi verileri içerisinde; dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl analizine bakıldığında, 87 GTİP'li "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" dış ticaretinin dış ticaret fazlası yaratan ikinci fasıl konumunda olduğu görülmektedir.

- Türkiye toplam dış ticaretinde dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl, dış ticaret fazlası yaratan toplam fasıllar içerisinde yüzde 72 paya sahiptir.

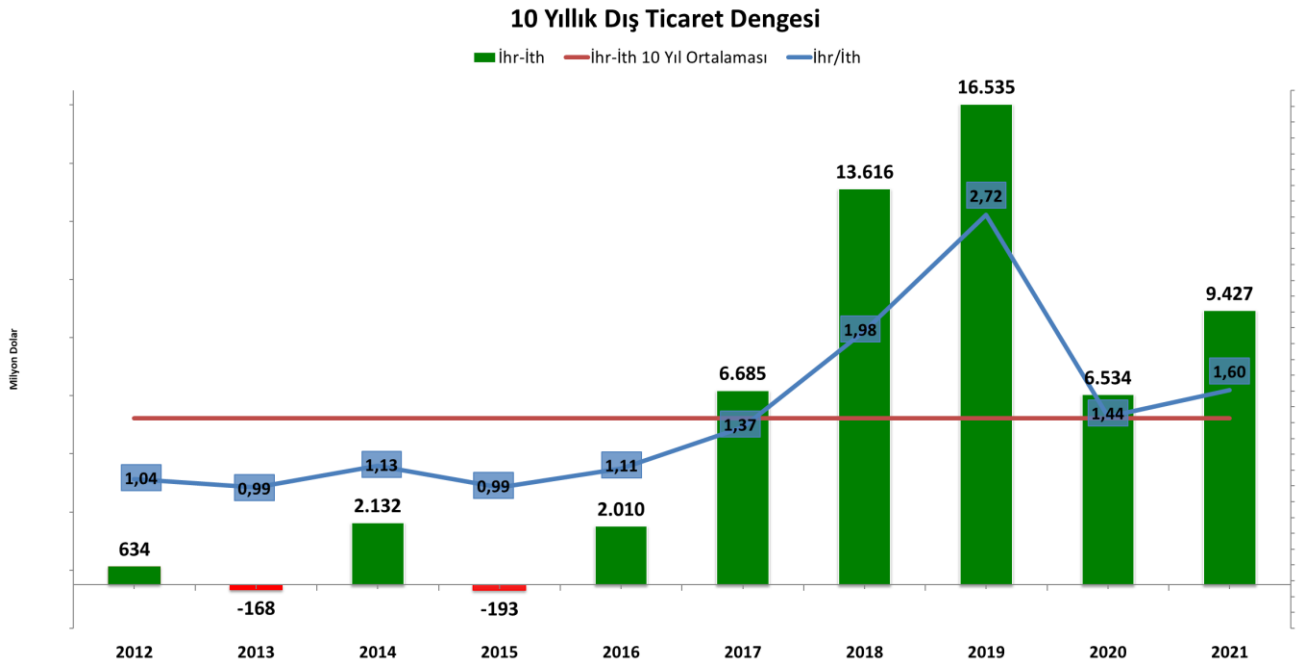

GTİP	TANIM
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler
73	Demir veya çelikten eşya
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar
71	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar

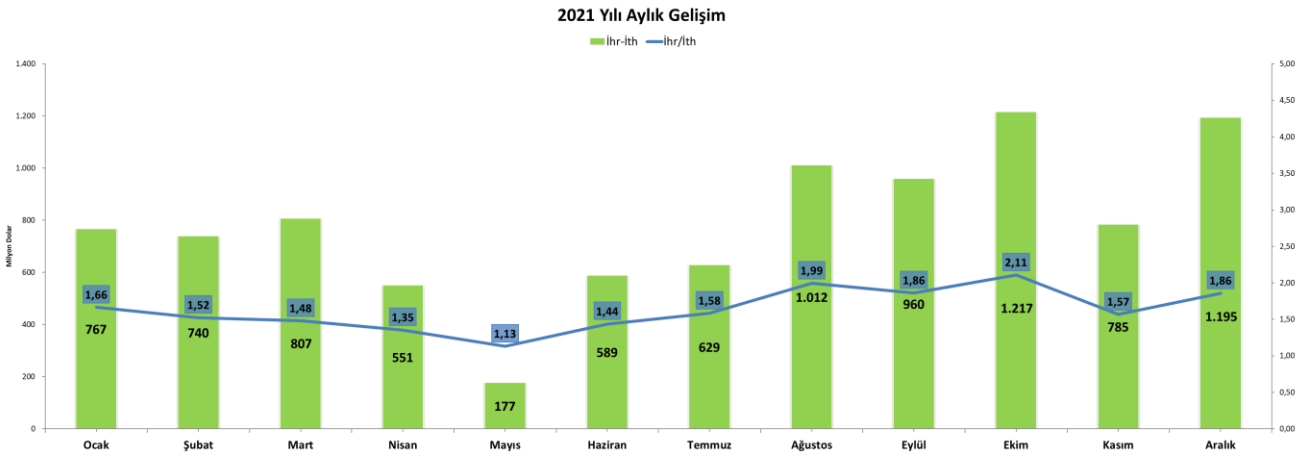
[5] *Kaynak: TÜİK-GTS*

Otomotiv Dış Ticaret Dengesi[6]

- Son 10 yıllık dış ticaret verilerine göre; otomotiv sektörü 2013 ve 2015 yılları haricinde dış ticaret fazlası verdi. Otomotiv sektörünün son 10 yıllık dış ticaret fazlası ortalama olarak 5,7 Milyar $ değerinde gerçekleşti.

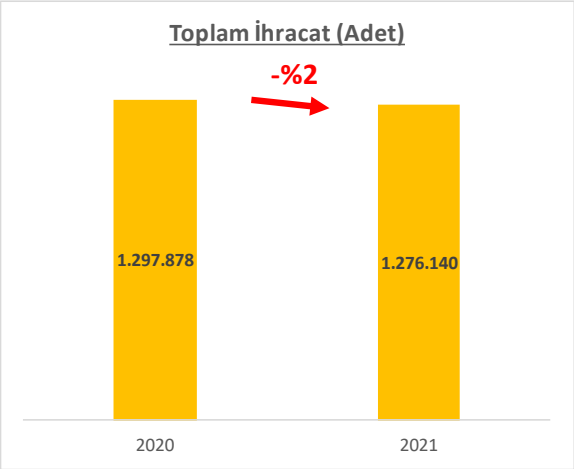

- 2021 yılı dış ticaret dengesinin aylık gelişimine göre otomotiv sektörü; yıllık 9,4 Milyar $ dış ticaret fazlası verdi. 2021 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 1,60 değerinde gerçekleşti.

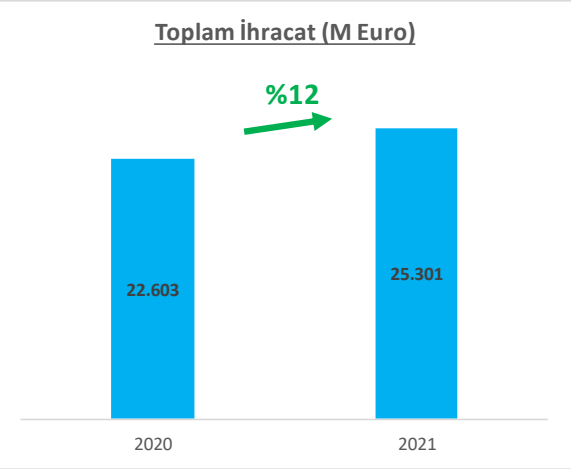

[6] *TÜİK - 87.00 kapsamında yapılan dış ticaret; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı dış ticaret verilerini içermektedir. Fasıllara göre ihracat / ithalat verileri GTS*

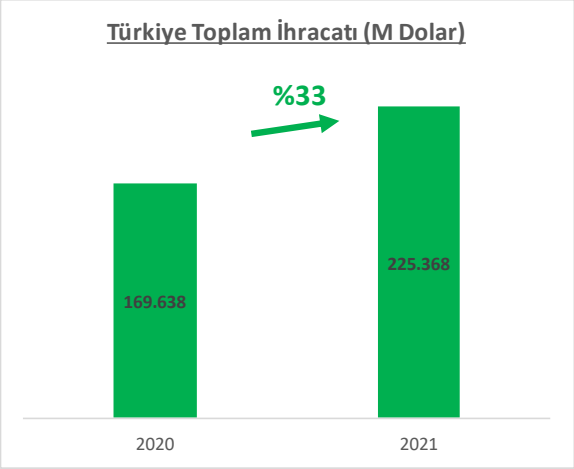
Otomotiv Sanayii İhracatı:

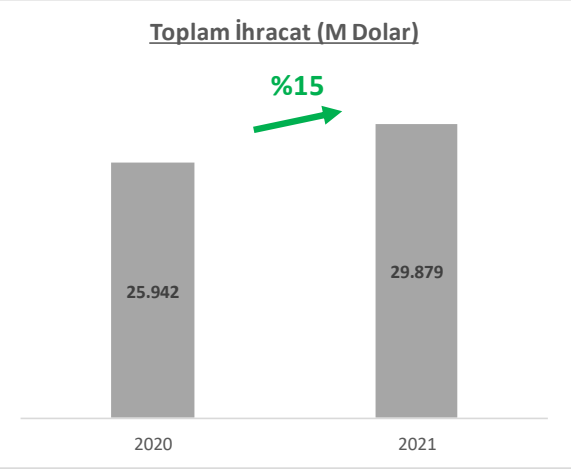
Traktör hariç OSD verilerini göstermektedir.

Kaynak: UİB

Kaynak: TİM

Kaynak: UİB

Ülkelere Göre Toplam Otomotiv Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2009-2020[7]:

GTİP 87 - Dış Ticaret Dengesi (1000 $)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	
													İhracat	İthalat
Fransa	663.091	481.770	624.142	928.442	1.128.957	746.784	1.171.999	1.465.839	1.952.884	2.276.471	1.367.910	2.000.944	3.216.997	1.216.053
Almanya	-2.518.140	-3.844.416	-3.136.404	-3.899.778	-3.081.402	-3.693.786	-2.605.450	-2.010.600	-551.924	729.596	-1.482.317	-662.821	2.922.571	3.585.392
Birleşik Krallık	541.104	336.692	431.924	909.453	1.498.280	1.552.577	1.059.242	1.628.095	1.951.113	1.869.244	1.435.954	2.353.129	2.858.063	504.934
İtalya	1.029.808	788.246	577.306	548.964	596.988	634.296	1.570.629	1.884.207	2.292.713	2.138.434	1.117.162	1.430.953	2.243.730	812.777
İspanya	-705.333	-839.527	-671.317	-940.499	-495.381	-692.650	-697.507	-208.009	337.105	849.987	-188.668	-211.859	1.406.246	1.618.105
ABD	241.811	353.369	586.980	460.672	146.293	400.559	410.557	1.124.583	789.357	796.560	648.244	893.304	1.124.168	230.864
Slovenya	161.578	406.801	349.939	470.546	510.600	574.628	675.301	796.642	1.030.684	1.114.799	1.009.586	1.031.987	1.056.120	24.133
Belçika	143.324	308.396	386.320	629.808	710.864	675.360	691.711	944.707	1.124.553	939.490	833.154	794.470	996.775	202.305
Polonya	-192.465	-350.261	-165.809	-270.268	-282.746	-356.199	-321.359	-5.861	412.709	475.480	216.906	301.636	991.970	690.334
İsrail	358.061	343.993	290.230	388.372	507.006	464.376	427.166	504.417	473.447	711.117	651.919	505.315	506.092	777
Rusya Federasyonu	585.717	830.137	766.774	941.441	640.632	208.550	165.855	226.268	296.391	392.650	338.253	478.150	488.001	9.851
Mısır	118.876	36.009	51.385	108.016	200.315	139.325	140.803	96.058	201.935	278.801	389.141	477.949	478.149	200
Romanya	-28.917	-26.406	-100.064	-363.313	-165.666	-239.443	-128.016	-84.871	119.476	238.924	-174.879	-145.230	474.953	620.183
Hollanda	-20.203	95.157	255.225	209.456	177.854	104.299	473.735	521.462	602.551	990.071	295.892	154.835	408.545	253.710
Fas	30.262	58.527	132.334	211	33.380	14.699	-138.016	-117.408	131.116	322.721	160.940	194.773	380.380	185.607
İsveç	112.821	110.654	133.682	177.133	161.550	207.857	250.336	347.272	379.415	350.709	118.511	186.561	344.575	158.014
Macaristan	29.119	11.835	8.368	-99.284	-217.091	-166.857	-136.276	-11.374	144.336	140.408	-1.353	-64.647	322.523	387.170
Portekiz	109.029	68.344	21.178	32.393	68.579	72.275	157.808	215.952	316.123	280.300	28.277	40.278	262.312	222.034
Danimarka	66.812	101.195	120.378	176.052	213.691	214.107	217.588	250.834	251.881	233.540	226.855	245.697	257.129	11.432
Bulgaristan	37.256	83.473	73.490	78.149	117.649	106.132	155.904	180.403	218.101	226.047	186.793	218.228	227.322	9.094

[7] *TradeMap tarafından yayınlanan 87 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.*

Ülkelere Göre Otomobil Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2009-2020[8]:

GTİP 87.03 - Dış Ticaret Dengesi (1000 $)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	
													İhracat	İthalat
Fransa	706.134	513.368	553.054	649.813	850.950	580.901	719.395	1.066.401	1.282.885	1.424.681	918.896	1.321.186	1.753.033	431.847
İtalya	671.922	639.648	527.097	491.405	660.178	668.710	1.370.303	1.650.732	1.659.220	1.364.313	752.440	814.653	884.039	69.386
Almanya	-1.817.194	-2.394.080	-2.220.400	-2.930.925	-2.356.251	-2.980.101	-2.459.135	-1.811.208	-990.865	-37.291	-1.699.896	-932.714	856.666	1.789.380
İspanya	-665.595	-792.246	-598.187	-888.784	-485.074	-782.784	-846.817	-367.075	191.688	531.519	-384.577	-287.921	841.501	1.129.422
Birleşik Krallık	-237.619	-401.407	-322.009	-349.402	116.745	122.923	-40.998	294.659	639.878	824.259	367.316	520.763	807.504	286.741
Polonya	-181.928	-311.760	-197.555	-244.472	-171.202	-241.078	-287.904	51.139	315.510	390.288	266.367	266.282	450.061	183.779
Slovenya	64.611	92.930	85.101	178.870	192.442	240.933	233.134	347.190	469.539	534.516	452.798	415.188	415.359	171
Mısır	77.227	11.974	21.434	67.914	156.308	93.683	103.754	68.346	163.578	226.964	330.994	412.242	412.242	
İsrail	310.302	292.665	252.304	349.480	466.579	413.836	372.503	443.106	380.385	623.730	559.793	325.311	325.312	1
ABD	205.301	348.370	499.972	359.761	-118.497	105.635	-58.502	687.122	260.003	292.007	224.766	314.513	318.472	3.959
Belçika	36.928	-4.443	-1.805	140.061	220.303	200.649	222.099	433.379	531.963	409.163	308.916	241.171	289.613	48.442
İsveç	107.385	148.006	120.960	138.146	147.986	121.233	162.303	262.574	288.987	265.098	40.354	124.554	241.778	117.224
Hollanda	82.427	82.157	107.772	188.350	176.219	150.476	209.687	271.727	314.541	348.322	143.740	167.444	186.346	18.902
Fas	-4.365	4.718	56.168	-108.464	-74.638	-79.913	-253.018	-230.475	-18.246	117.638	4.338	15.005	166.314	151.309
Bulgaristan	21.361	47.350	44.819	38.172	64.063	61.919	69.844	103.361	126.117	134.691	135.508	135.630	135.630	
Yunanistan	65.408	56.945	21.616	40.528	72.537	48.095	53.127	92.627	116.564	117.103	97.998	135.589	135.596	7
Portekiz	66.807	42.181	18.069	29.693	52.995	60.650	123.191	177.520	256.246	196.532	-33.058	-8.113	126.095	134.208
İrlanda	54.426	42.504	30.641	50.240	112.934	112.992	132.396	131.647	121.588	136.366	109.358	119.360	119.360	
Macaristan	24.462	22.591	1.743	-125.244	-257.111	-226.504	-154.214	-18.348	84.594	183.291	69.419	-17.239	118.465	135.704
Romanya	-104.369	-157.643	-237.970	-500.991	-299.740	-335.880	-211.691	-158.662	-83.776	-10.288	-286.525	-339.439	101.123	440.562

[8] *TradeMap 87.03 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.*

4. Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri

Otomotiv sanayi, tedarik zinciri problemlerinin gündeme damgasını vurduğu, küresel iklim hedefleri odağında ticaret politikalarının yeniden şekillendiği ve ekonomik hareketlilik ile birlikte öngörülmesi güç bir dönemden geçiyor. 2021 yılında olağanüstü koşulların artarak devam etmesine rağmen, otomotiv sanayi üretimi sadece yüzde 1,7'lik bir daralma, ihracatı ise adet bazında yüzde 2,2'lik, değer bazında ise yüzde 15'lik bir artış ile kapandı.

16 yıldır ülkemiz sektörel ihracat sıralamasında birinci sırada yer alan otomotiv sanayi kilogram başına ihracat değerini arttırdı, yaklaşık 9,4 milyar dolar dış ticaret fazlası verdi. 2022 yine zorlu koşullarda başlayan bir yıl oldu. Yılın ilk çeyreğinde otomotiv sanayi ihracatı geçen yıla göre adet bazında yüzde 14, değer bazında ise yüzde 3 azaldı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, otomotiv sanayi toplam ihracatın yüzde 13'ünü gerçekleştirdi ve 16 yıldır üst üste ihracat şampiyonluğunu sürdürmüştür.

2021 yılında istihdamını korumanın ötesinde geliştiren otomotiv sanayii yatırımlarına, Ar-Ge çalışmalarına hız kesmeden devam etmiştir.

2022 yılı beklentileri

2022 yılının ilk yarı verilerine bakıldığında, otomotiv sanayii Ocak-Haziran döneminde toplam üretiminin bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2 artarak 649 bin 311 adet, otomobil üretiminin ise yüzde 8 azalarak 382 bin 947 adet olduğu görülmektedir. Traktör üretimiyle birlikte toplam üretim ise 673 bin 991 adet olarak gerçekleşmiştir. Ticari araç grubunda 2022 yılı Ocak-Mart döneminde toplam üretim yüzde 19 seviyesinde artarken, bu oran ağır ticari araçlarda yüzde 26, hafif ticari araçlarda ise yüzde 18 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, toplam otomotiv ihracatı ise bir önceki yıla göre adet bazında yüzde 1,2 artarak 466 bin 995 adet olarak gerçekleşirken otomobil ihracatı da yüzde 9 oranında azalarak 271 bin 54 adet olmuştur. Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2022 yılının yarısında toplam Türkiye ihracatından aldığı yüzde 12,1 pay ile ihracat sıralamasında ikinci sırada yer aldı. Otomotiv pazarına bakıldığında ise bu yılın ilk yarısında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 9 oranında azalarak 375 bin 683 adet olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı başında 89 milyon adetlik küresel pazar, 14 milyon adetlik ise AB pazar tahminleri bekleniyordu. Ancak yılın ikinci yarısında gelindiğinde tedarik zinciri problemleri, Ukrayna-Rusya savaşı, küresel enflasyon artışları gibi gerek arz gerekse talebi etkileyen sebeplerin nedeniyle tahminler aşağı yönlü revize edildi. Son tahminlere göre 2022 yılında küresel olarak 84 milyon adet, AB'de ise 12,2 milyon adetlik pazar bekleniyor. Tahminlerin 5 yıllık dönem için aşağı yönlü revize olduğunu da bu aşamada söylemek mümkün. Ülkemizde ise bu yıl otomotiv üretiminde geçen yıla göre %10-18 'lik, ihracatta ise yüzde 14- 24'lük bir artış beklentisi bulunmaktadır.

TASLAK